

MuzeumStat mindenkinek 2019

Köszöntő

Kedves Olvasónk!

Köszöntjük a múzeumok és a statisztika világában. A Magyar Nemzeti Múzeum OMMIK főosztálya most először jelentet meg kiadványt a múzeumi statisztikákról. Több éve dolgozunk azon, hogy a statisztikai adatokat érthetően és látványosan bemutassuk a terület iránt érdeklődők számára. Erre fő eszközünk a **MuzeumStat** szolgáltatásunk, amelyet az elmúlt időszakban fejlesztettünk és sok újdonsággal láttunk el, hogy a múzeumi területet kontextusba helyezzük és az adatokat minél szemléletesebbé tegyük.

A mostani kiadványunkat azért készítettük, hogy a **2019-es év** múzeumi statisztikai adataiból egy összefoglalót adjunk át Önöknek, ezzel is segítve

munkájukat. A statisztikai adatlapon szereplő témákat mutatjuk be érthetően, sok ábrával és grafikával.

Terveink szerint ezek segítségével láthatóvá válik, hogy milyen sokféle munka zajlik egy-egy muzeális intézményben, olyanok is, amelyekről általában kevés szó esik.

2020-tól kezdődően a muzeális intézmények munkáját is alapjaiban határozta meg a pandémia, ezeknek a hatásoknak a vizsgálatát egy következő kiadványban tervezzük megjelentetni.

Jó olvasást és elemzést kívánunk!

A MuzeumStat csapata nevében
Sz. Fejes Ildikó és Mácsai Ágnes

Mely intézmények adatai szerepelnek a kiadványban?

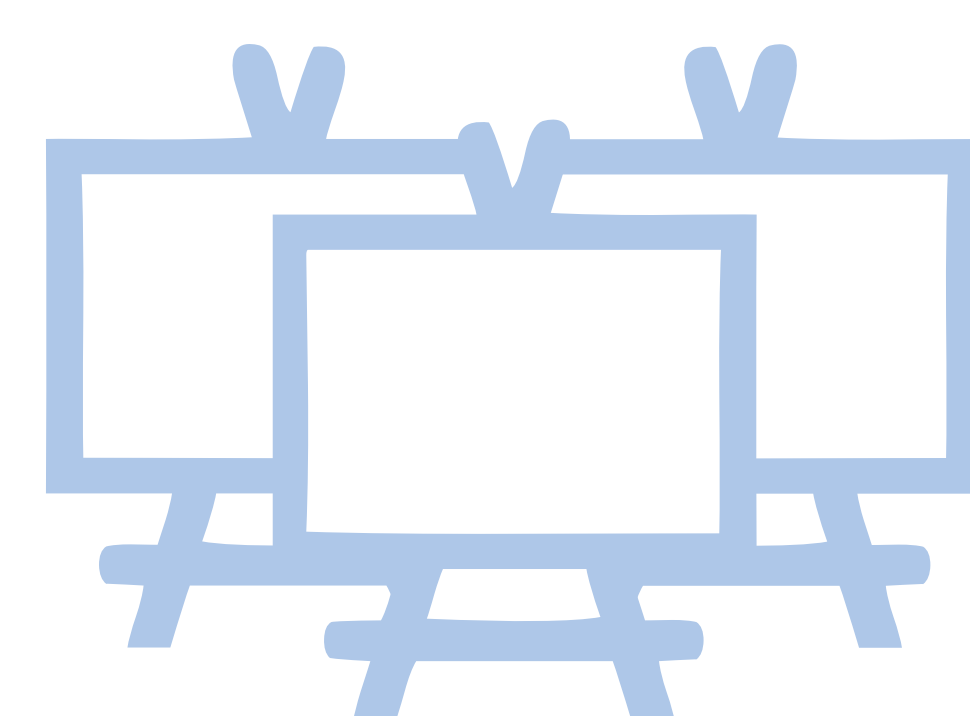
Az Emberi Erőforrások Minisztériuma számára a működési engedéllyel rendelkező muzeális intézmények évente egyszer statisztikai adatokat szolgáltatnak a KultStat rendszer segítségével.

2019-ben Magyarországon összesen 735 muzeális intézmény rendelkezett működési engedéllyel, a kiadványban szereplő statisztikai adatok ezektől az intézményektől származnak.

Az adatok a következő területeket érintik:

alkalmazottak

gyűjtemények

műtárgynyilvántartás

kiadványok

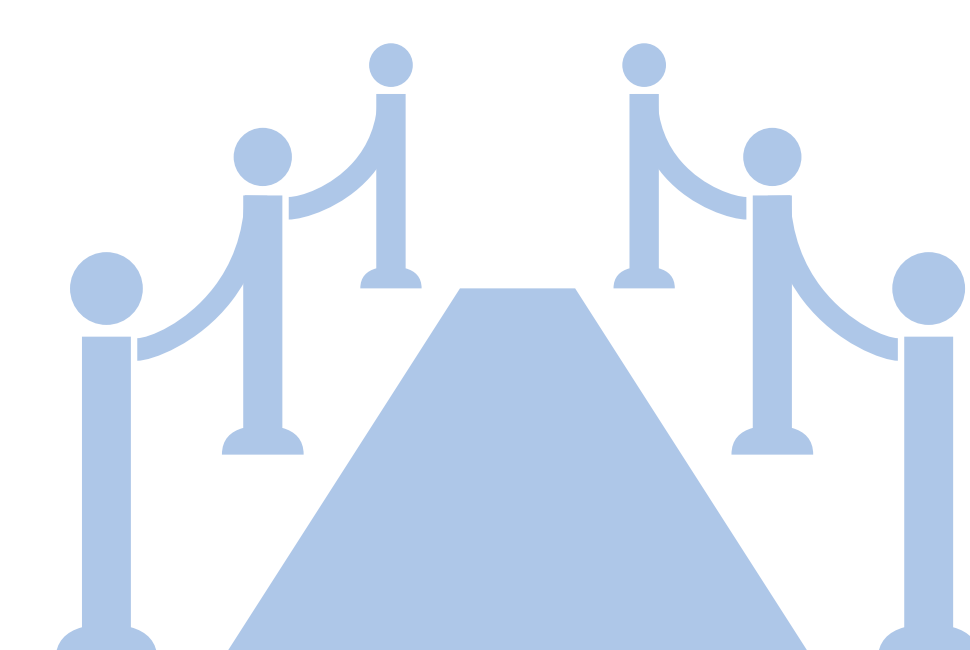
tudományos tevékenység

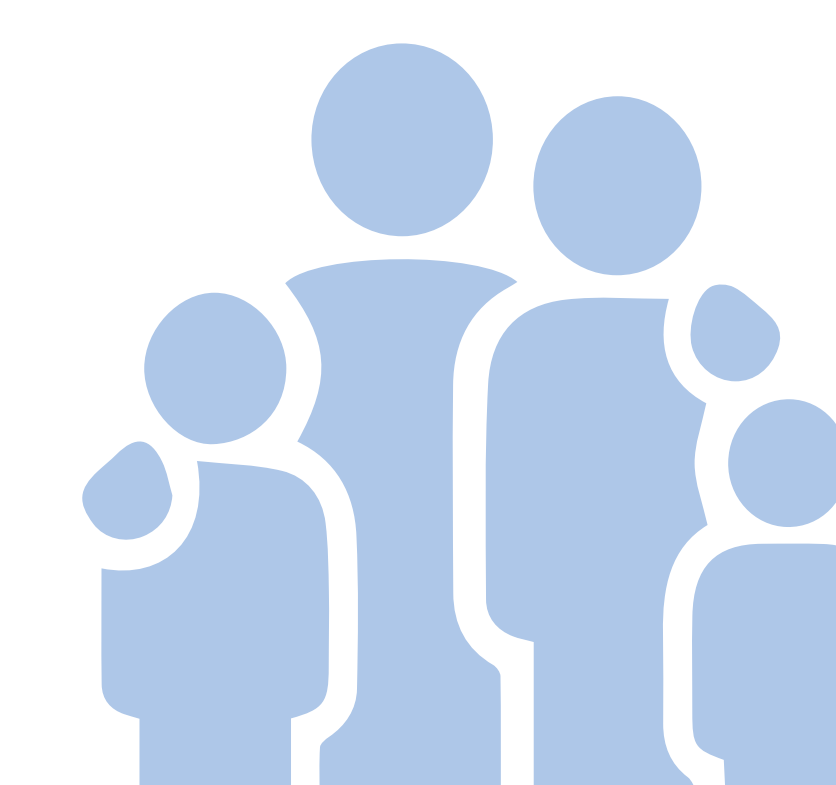
informatika

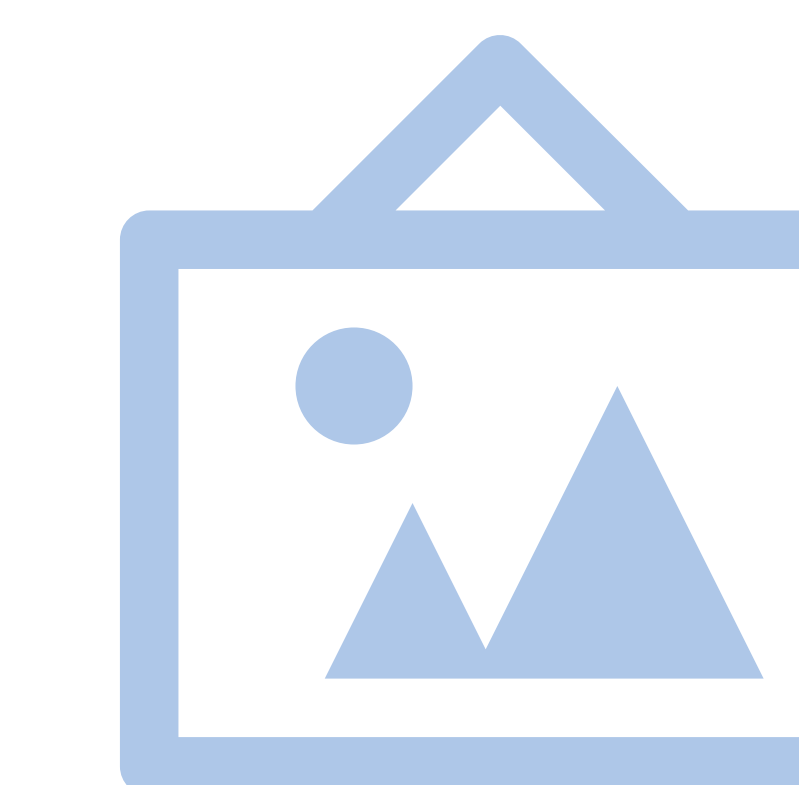
kommunikáció

rendezvények

látogatók

kiállítások

Milyen szakmai besorolása lehet a múzeumoknak?

A szakmai besorolás a működési engedélyhez szükséges szakmai feltételek teljesítéséhez kötött.

Magyarországon a működési engedéllyel rendelkező múzeumok szakmai besorolása a következők lehetnek:

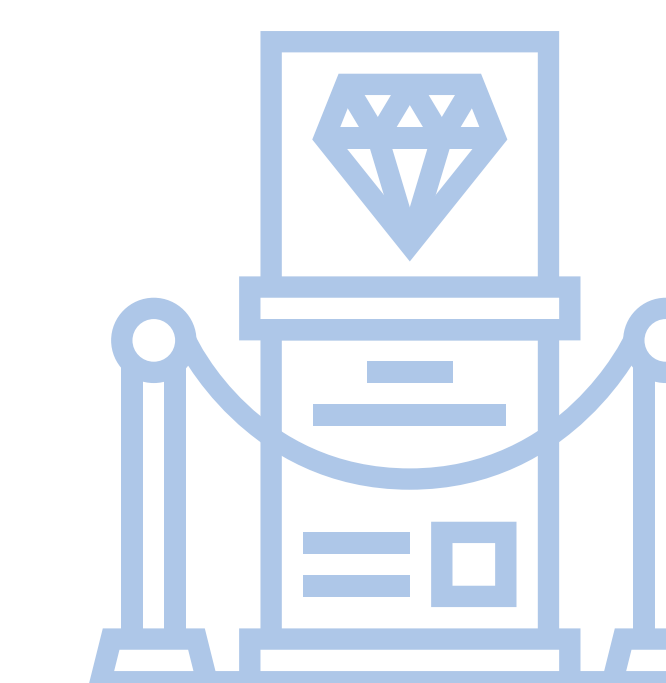
országos múzeum

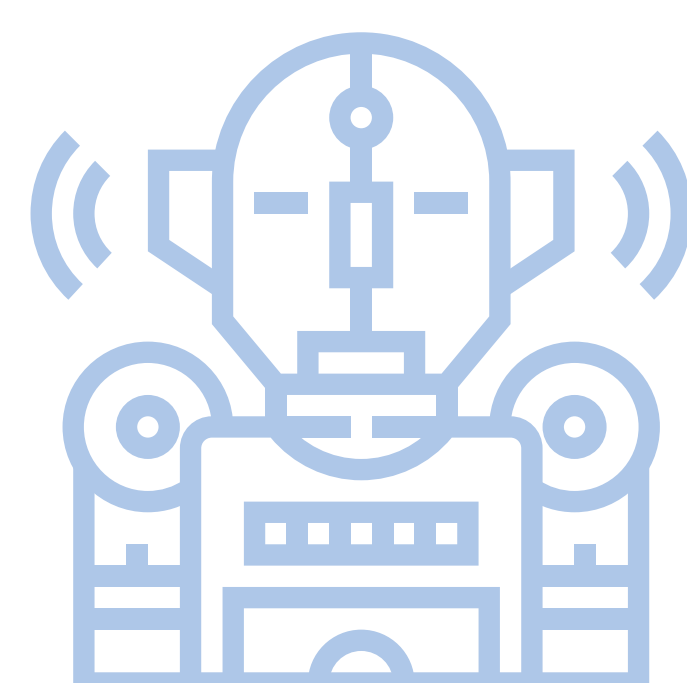
országos szakmúzeum

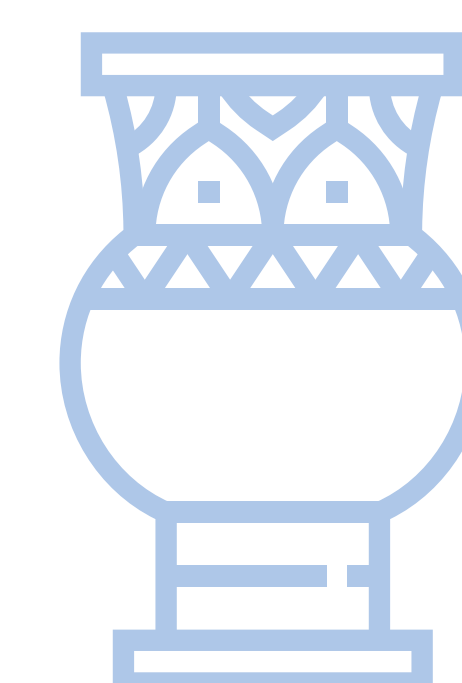
megyei hatókörű városi múzeum

területi múzeum

tematikus múzeum

közérdekű muzeális gyűjtemény

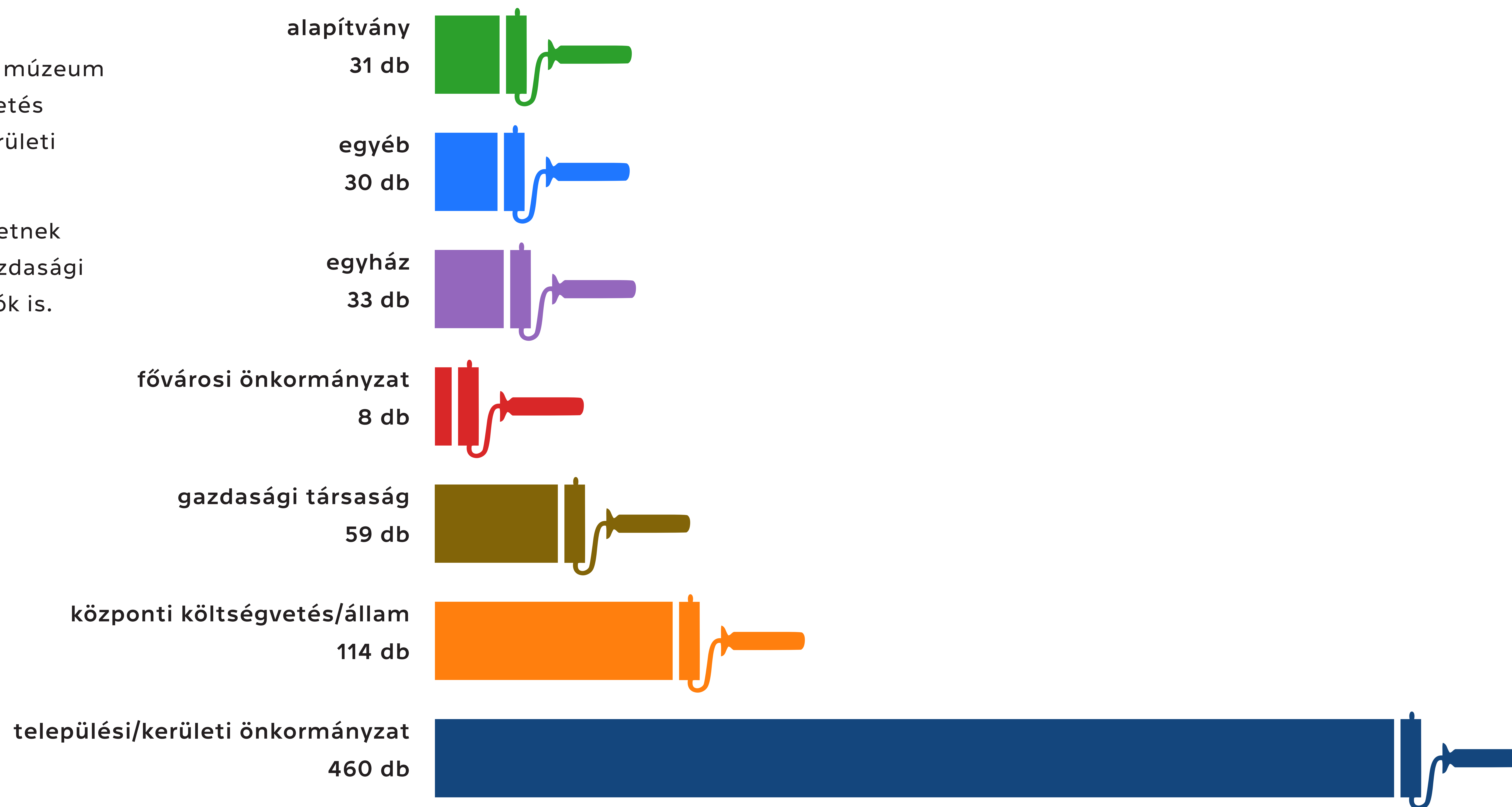

közérdekű muzeális kiállítóhely

Kik a múzeumok fenntartói?

A fenntartáshoz kapcsolódó feladatokat a legtöbb magyar múzeum esetében a központi költségvetés (állam), illetve a települési/kerületi önkormányzatok látják el.

Mellettük még fenntartók lehetnek az egyházak, alapítványok, gazdasági társaságok és egyéb fenntartók is.

Összes intézmény szám 2019-ben: 735 db

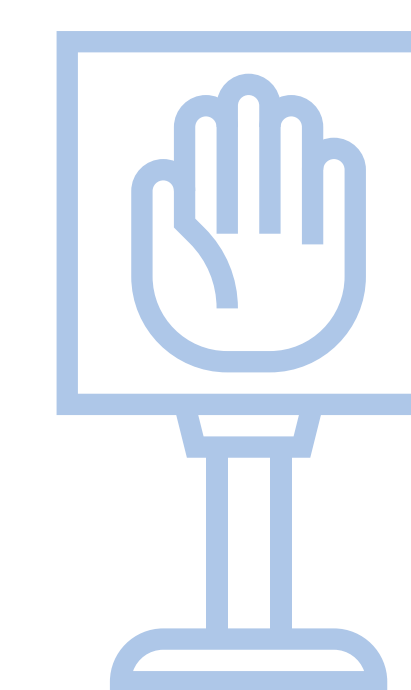
Milyen feladatokat látnak el a múzeumok?

A múzeumokban sokféle és sokrétű munka zajlik, amelyek egy része jól érzékelhető, látható és érthető a látogatók számára, a tevékenységek egy másik része viszont a háttérben zajlik, amelyről kevesebb szó esik a nagyközönség körében.

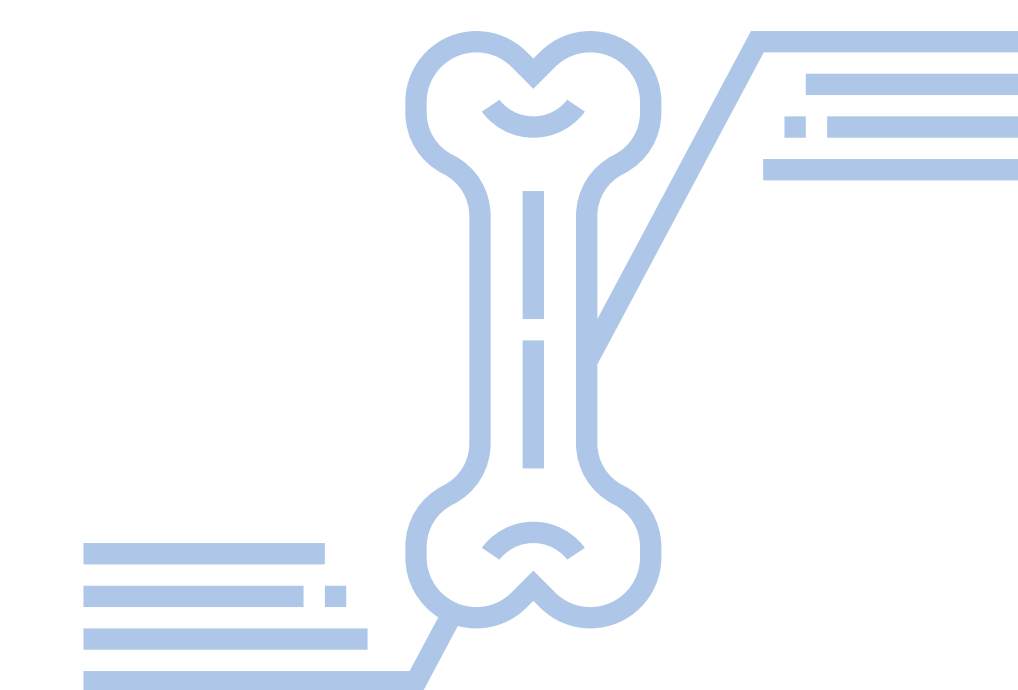
A múzeumok a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal ...

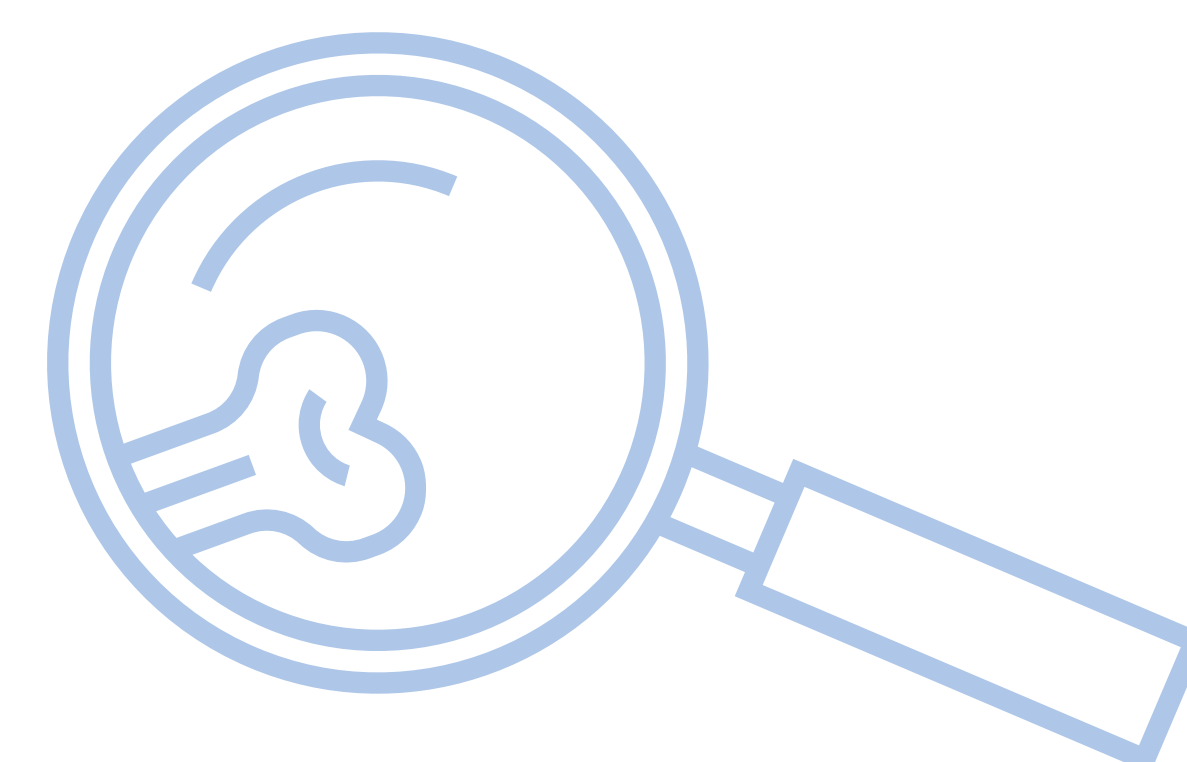
gyűjtik,

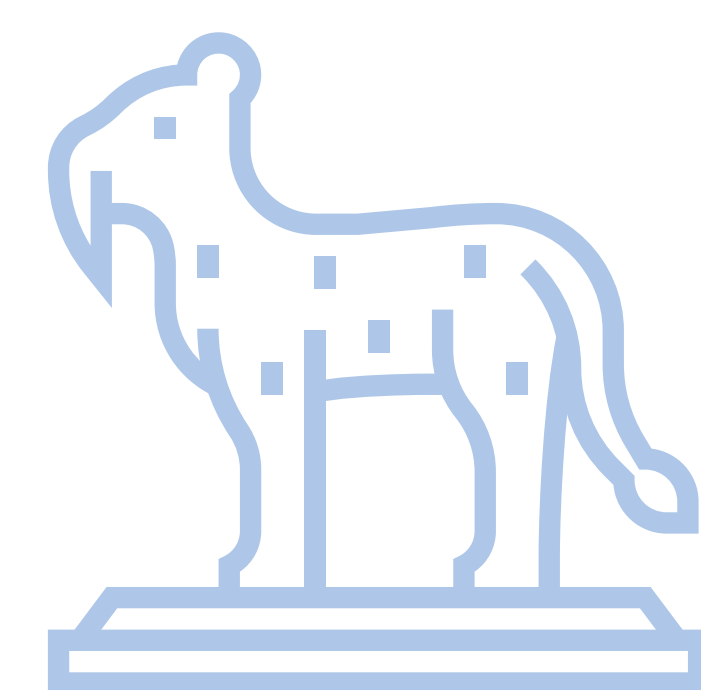
őrzik,

feldolgozzák,

kutatják,

kiállítják

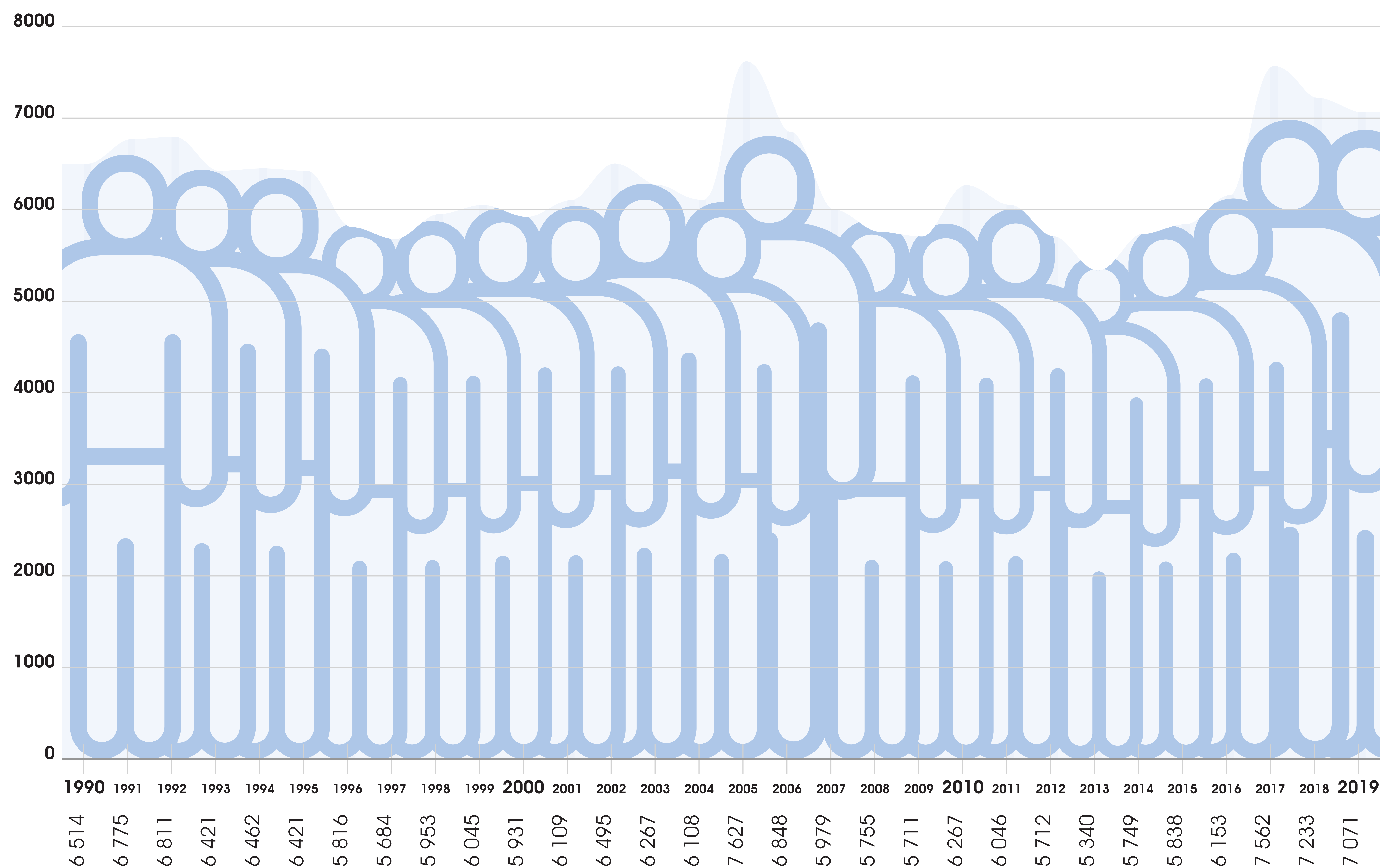

és közléteszik.

Kik dolgoznak az intézményekben?

Ennek a sokféle feladatnak az ellátását szakmai és nem szakmai munkakörben dolgozó munkatársak végzik számtalan munkakörben.

Muzeológusok, informatikusok, restaurátorok, közművelődési szakemberek, könyvtárosok és könyvtári asszisztensek, múzeumpedagógusok, műtárgyvédelmi munkatársak, adattárosok, gyűjtemény- és raktárkezelők, gazdasági- és műszaki munkatársak együtt fáradoznak azon, hogy az intézményekben a munka zavartalanul folyhasson.

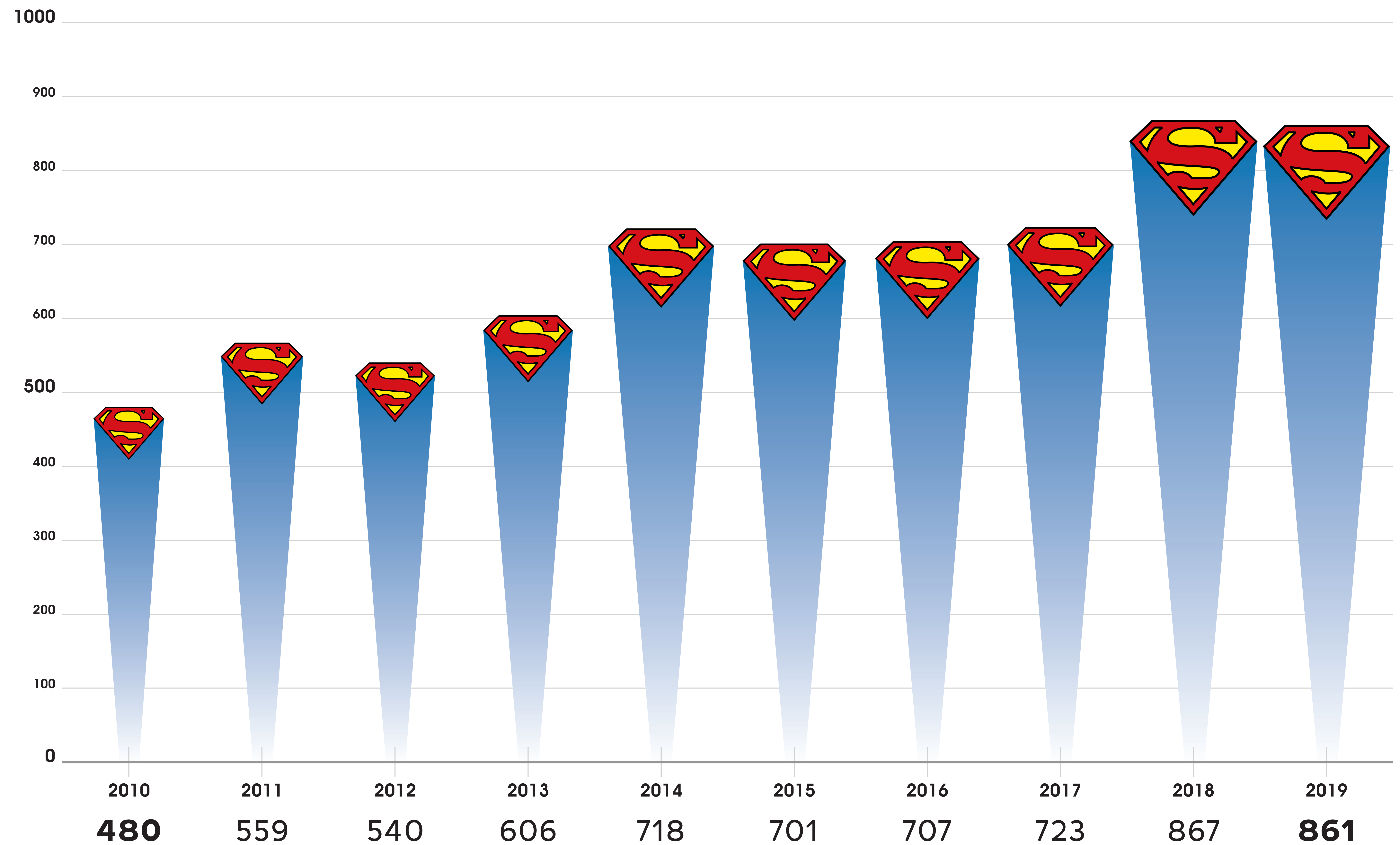

Alkalmazottak száma a múzeumokban 1990 és 2019 között

Önkéntesség a múzeumokban

Sok olyan feladat van egy-egy intézményben, amelyet az idejüket a múzeumra szánó önkéntesek is magas színvonalon el tudnak látni.

Számuk Magyarországon még alacsony, átlagosan egy intézményre 1,23 önkéntes jut.

Milyenek a múzeumok gyűjteményei?

A múzeumokban őrzött műtárgyakat szakágak szerint tartják nyilván. Ezek a természettudomány, régészet, történet, numizmatika, néprajz, képzőművészet, iparművészet, irodalom-, agrár-, ipar- és technikatörténet és egyéb.

2019-ben az intézményekben a tárgyi gyűjtemények száma **75 964 469 db** volt.

hetvenötmillió-kilencszázhatvannégyezer-négyszázhatvankilenc

A tárgyi gyűjtemény mellett még nyilvántartásra kerülnek az eredeti forrásértékű dokumentumok, az eredeti forrásértékű fényképek, az adattári gyűjtemény, a film-, és hanganyag is.

Eredeti forrásértékű dokumentum: **10 586 536 db**

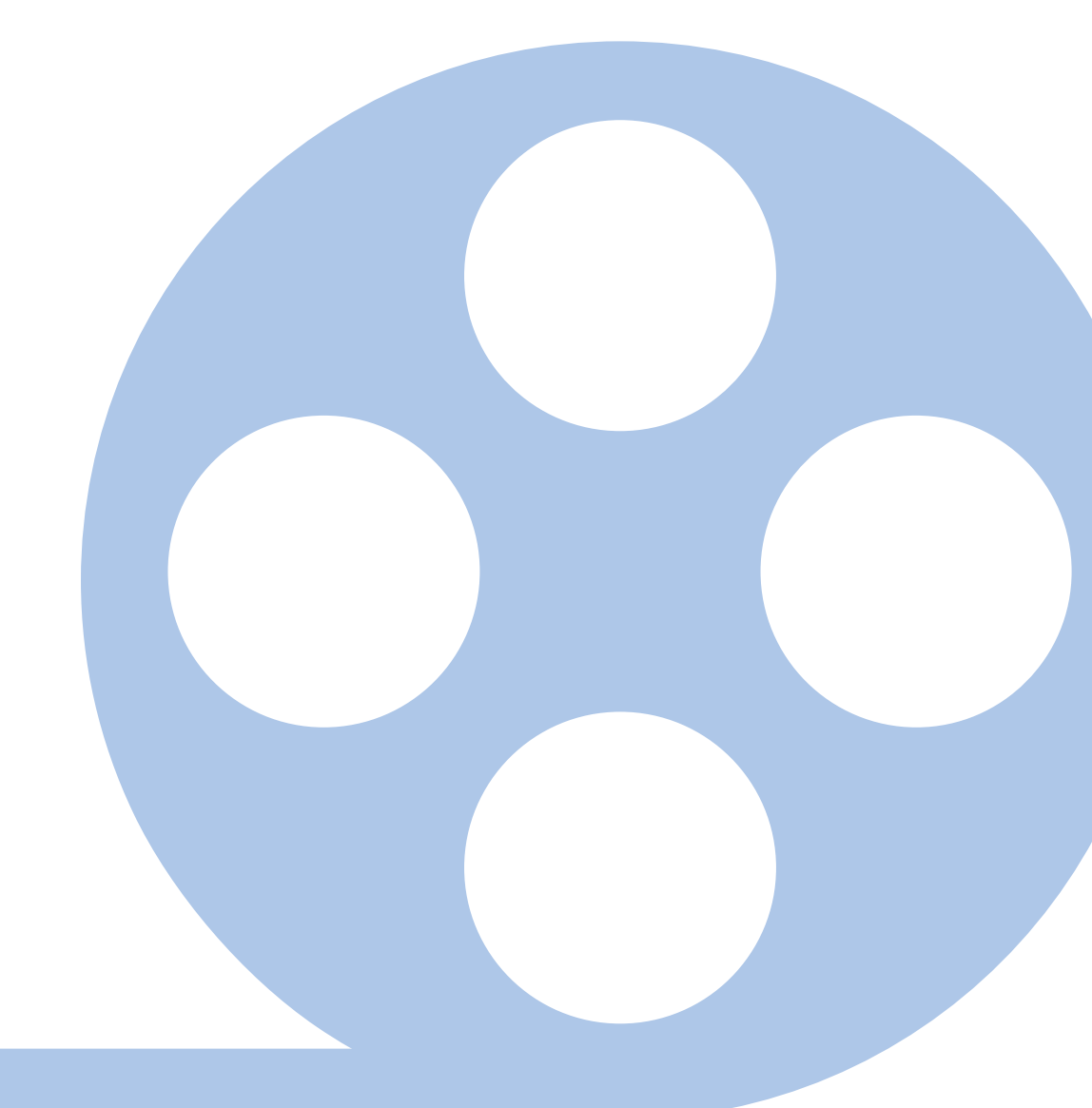
Eredeti forrásértékű (archív) fényképek: **7 431 005 db**

Adattári dokumentációs egység: **1 911 100 db**

Adattári fotók: **3 192 593 db**

Film- és hanganyag:

- mozgófilm: **474 226 méter**
- videó felvétel: **2 240 012 perc**
- hangfelvétel: **2 331 272 perc**
- egyéb: **134 657 db**

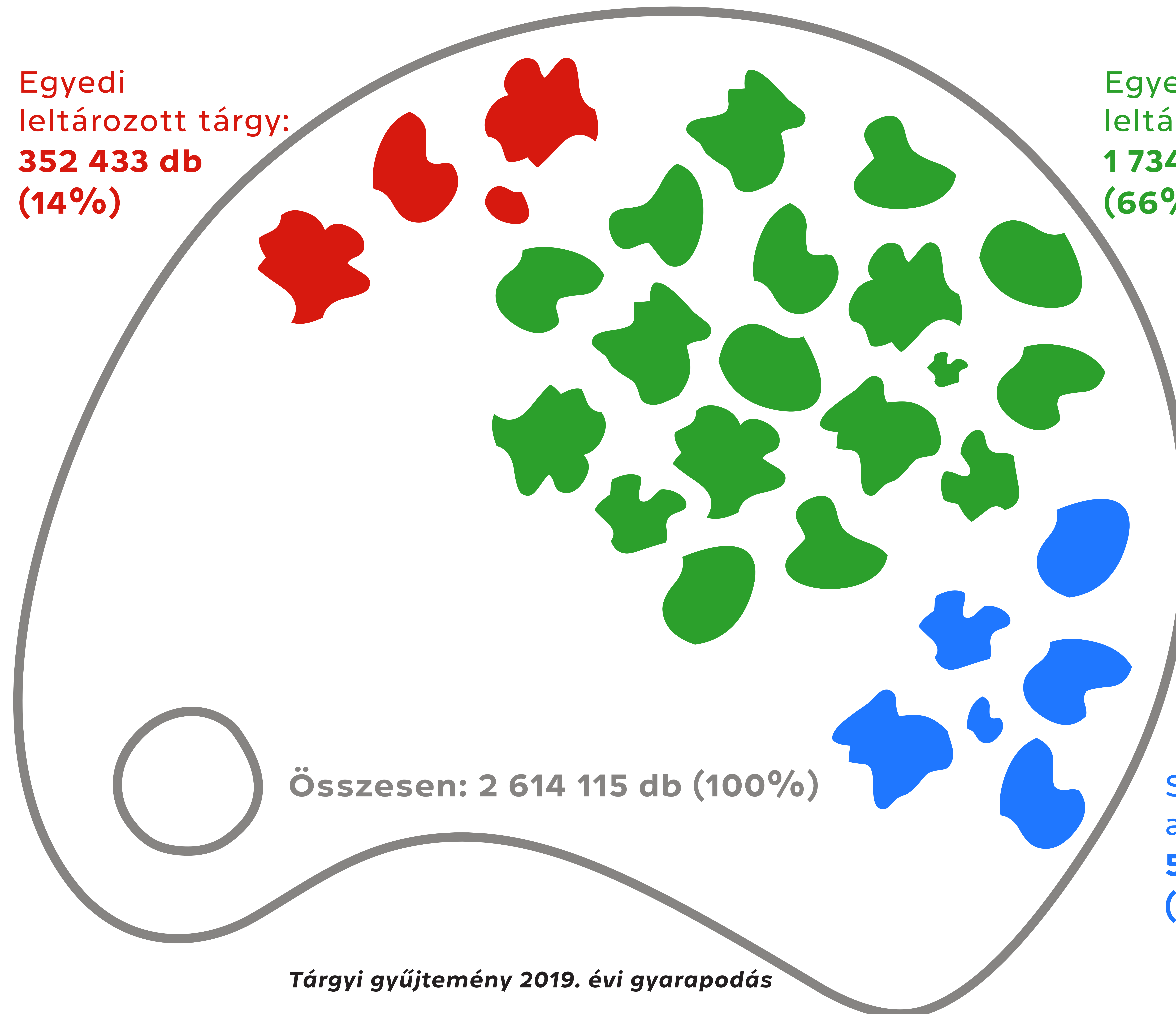
Mekkora volt a gyűjtemények gyarapodása egy év alatt?

A gyűjtemények nyilvántartása mellett a tárgyévi gyarapodás adatai is összesítésre kerülnek minden évben szakágak és gyűjteményi csoportok alapján.

A gyarapodás történhet vásárlás, csere vagy ajándékozás útján, vagy kerülhetnek a gyűjteménybe feltárásról is tárgyak.

Egyedi
leltározott tárgy:
352 433 db
(14%)

Egyedi
leltározatlan tárgy:
1 734 686 db
(66%)

Összesen: **2 614 115 db (100%)**

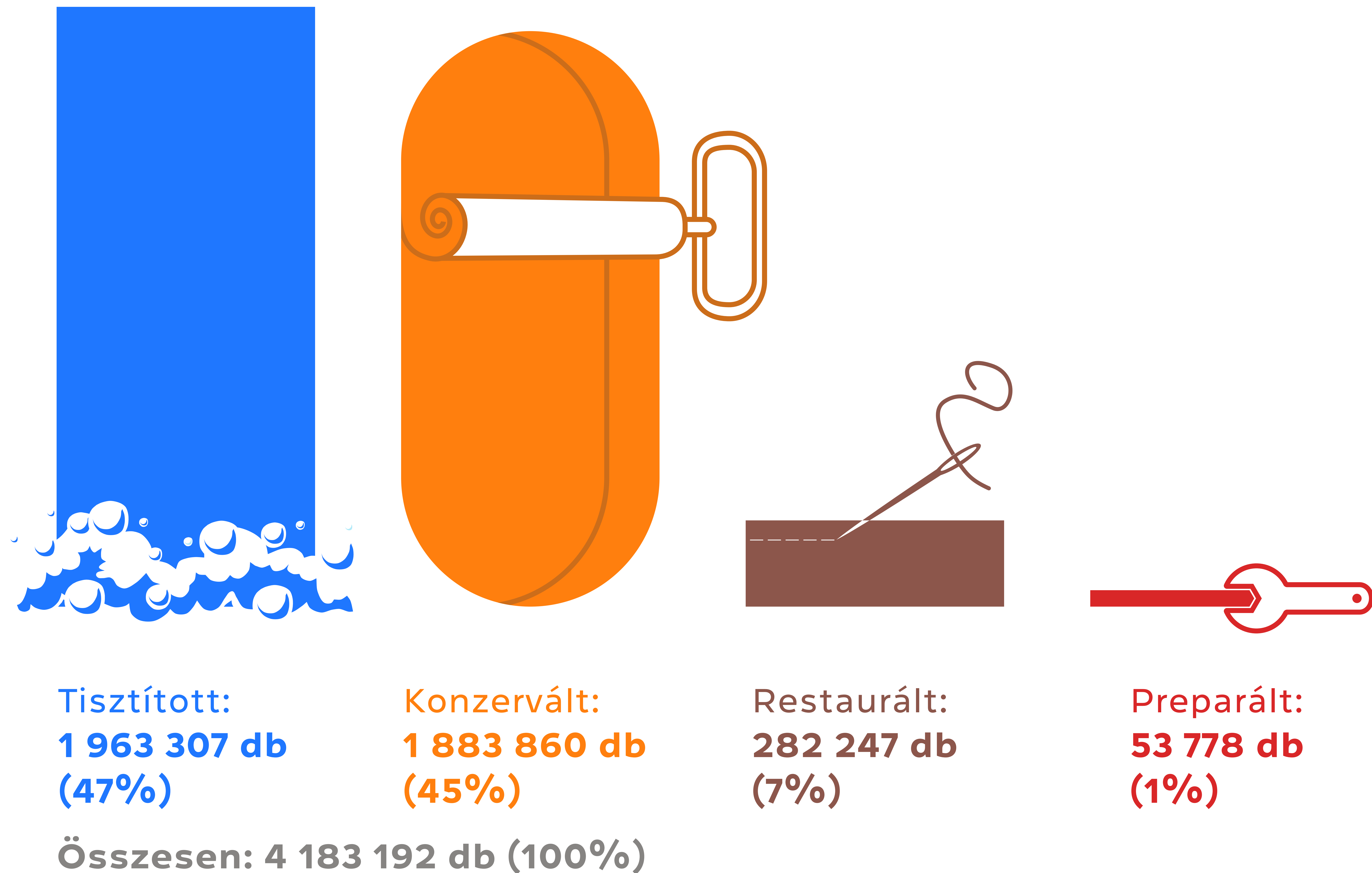
Szekrénykataszteri
anyag:
526 996 db
(20%)

Tárgyi gyűjtemény 2019. évi gyarapodás

Állományvédelem

A gyűjtemény gyarapítása mellett a megőrzésre is nagy hangsúlyt fektetnek a múzeumi működés során.

Az állományvédelmi kezelések (tisztítás, konzerválás, restaurálás, preparálás) elengedhetetlen munkafolyamatok a műtárgyak megőrzése szempontjából.

Műtárgynyilvántartás a múzeumokban

A nyilvántartási tevékenység segítségével lesznek a múzeumokban található műtárgyak kereshetőek, kutathatóak.

Ez a folyamat történhet leíró kartonnal, fényképpel, akkreditált vagy egyéb szoftverrel.

A nyilvántartás után a gyűjtemények digitálisan vagy adathordozókon válnak elérhetővé.

Leírókartonnal ellátott
műtárgyak száma:
11 071 724 db

Fényképpel is ellátott
leírókartonok száma:
2 230 614 db

Nyilvántartás adataival
számítógépen rögzített
műtárgyak száma:
24 006 180 db

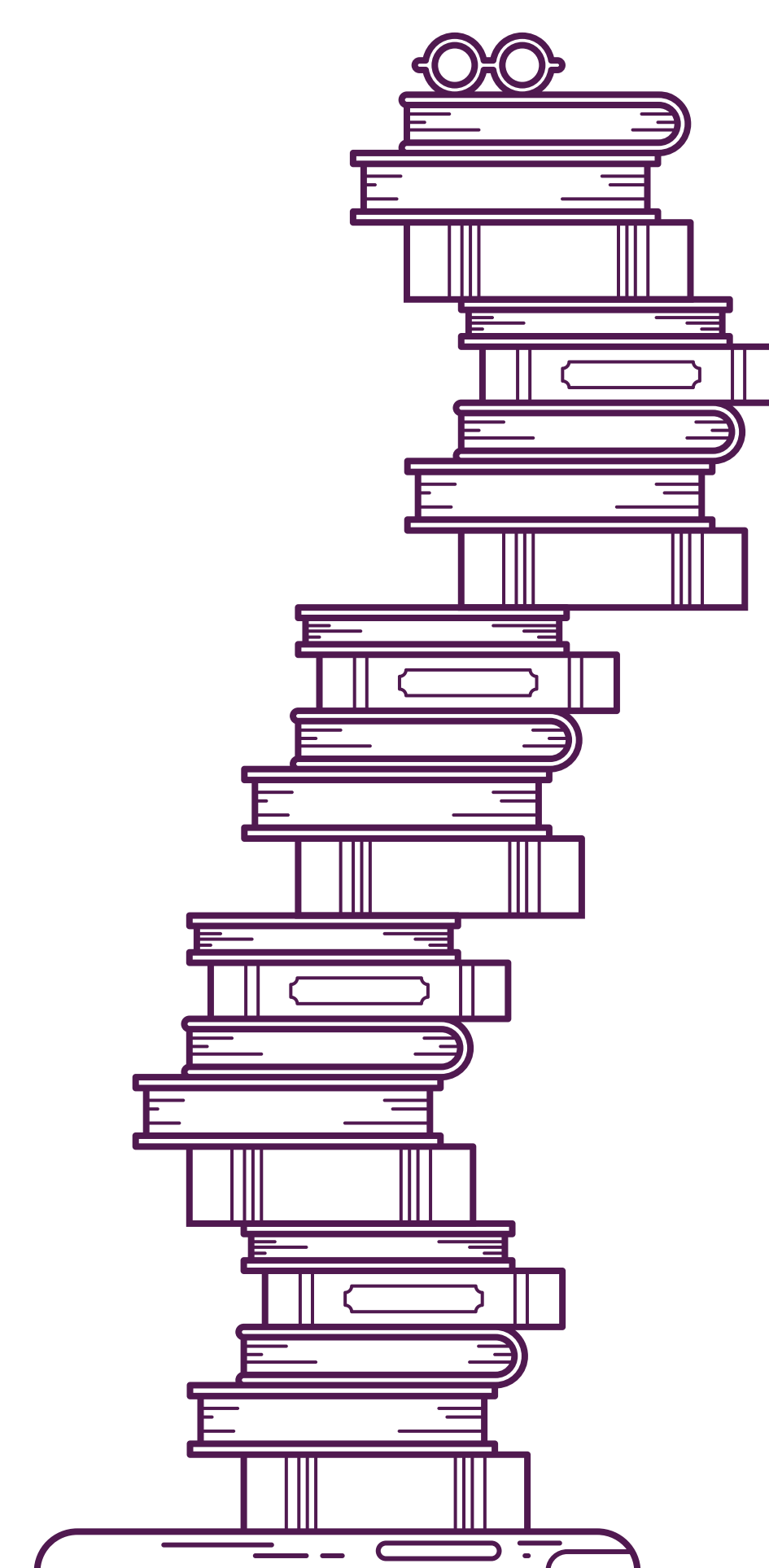
Múzeumi könyvtárak

265 intézmény rendelkezett múzeumi könyvtárral 2019-ben.

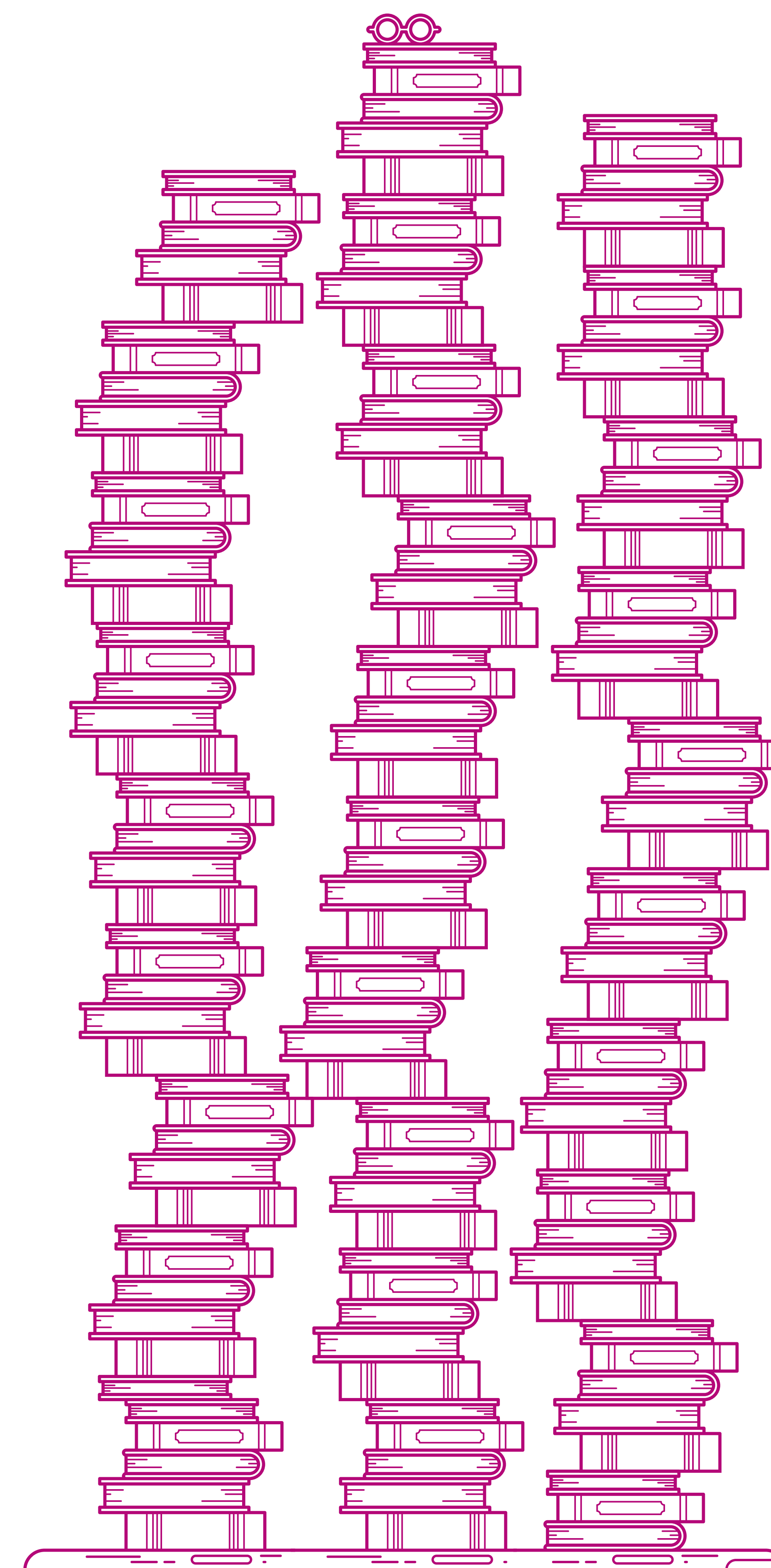
Az ezekben található gyűjteményi darabok a múzeumok kutatási és ismeretterjesztési tevékenységét segítik.

A könyvtári gyűjteménybe tartoznak a könyvek, periodikák és az egyéb dokumentumok.

A könyvtárak állománya folyamatosan bővül vásárlás, csere vagy ajándékozás útján.

Vásárlás:
23 760 db

Csere és ajándék útján:
144 340 db

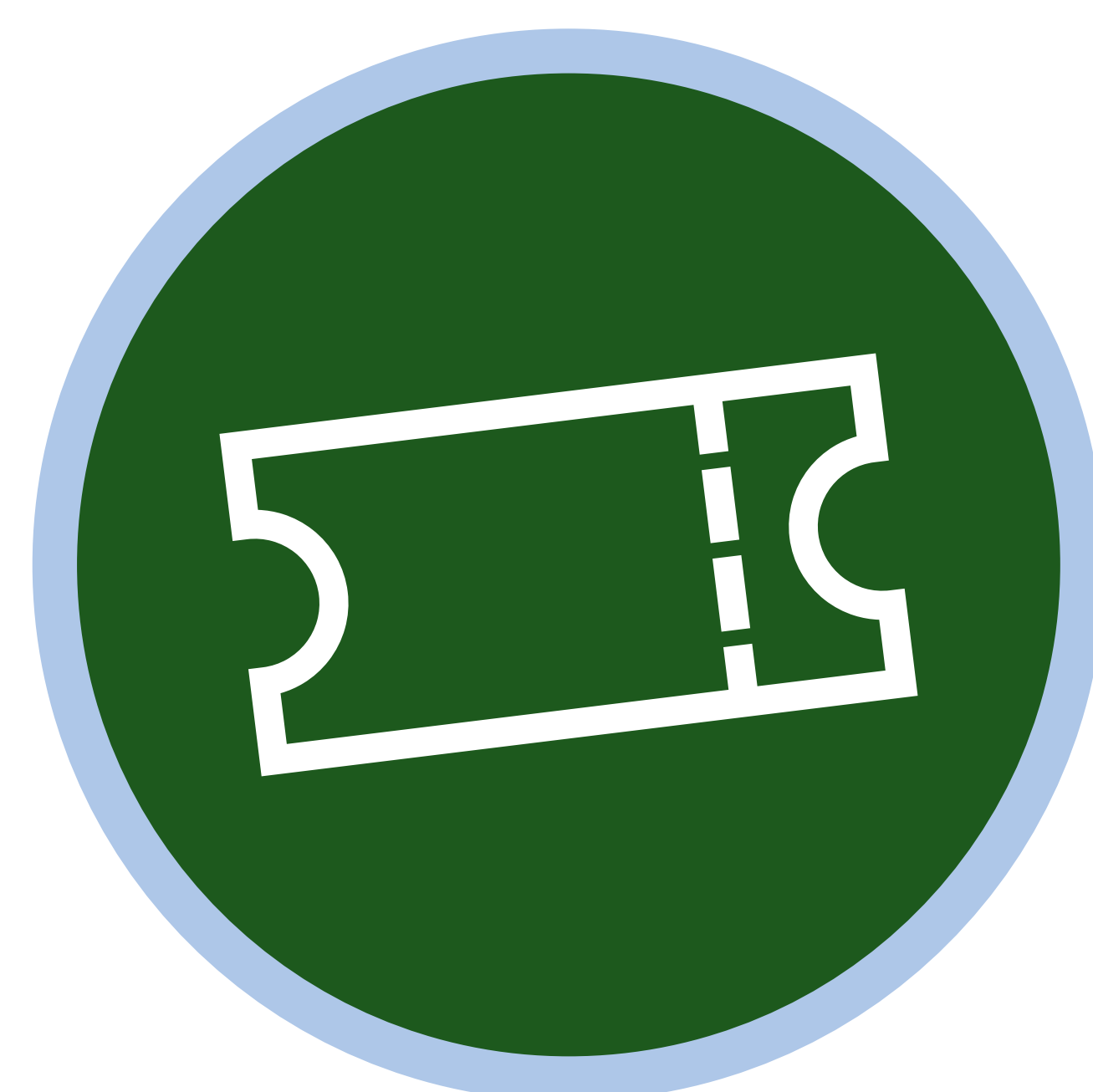

Könyvtári gyűjtemény
összesen:
14 749 046 db

A múzeumok és a digitális világ kapcsolata

Napjainkban az intézmények számára elengedhetetlen, hogy a digitális eszközök és alkalmazások segítségével is eljuttassák üzenetüket a látogatóknak, hasznos információkkal segítsék a látogatás előkészítését és segítsék az inklúziót.

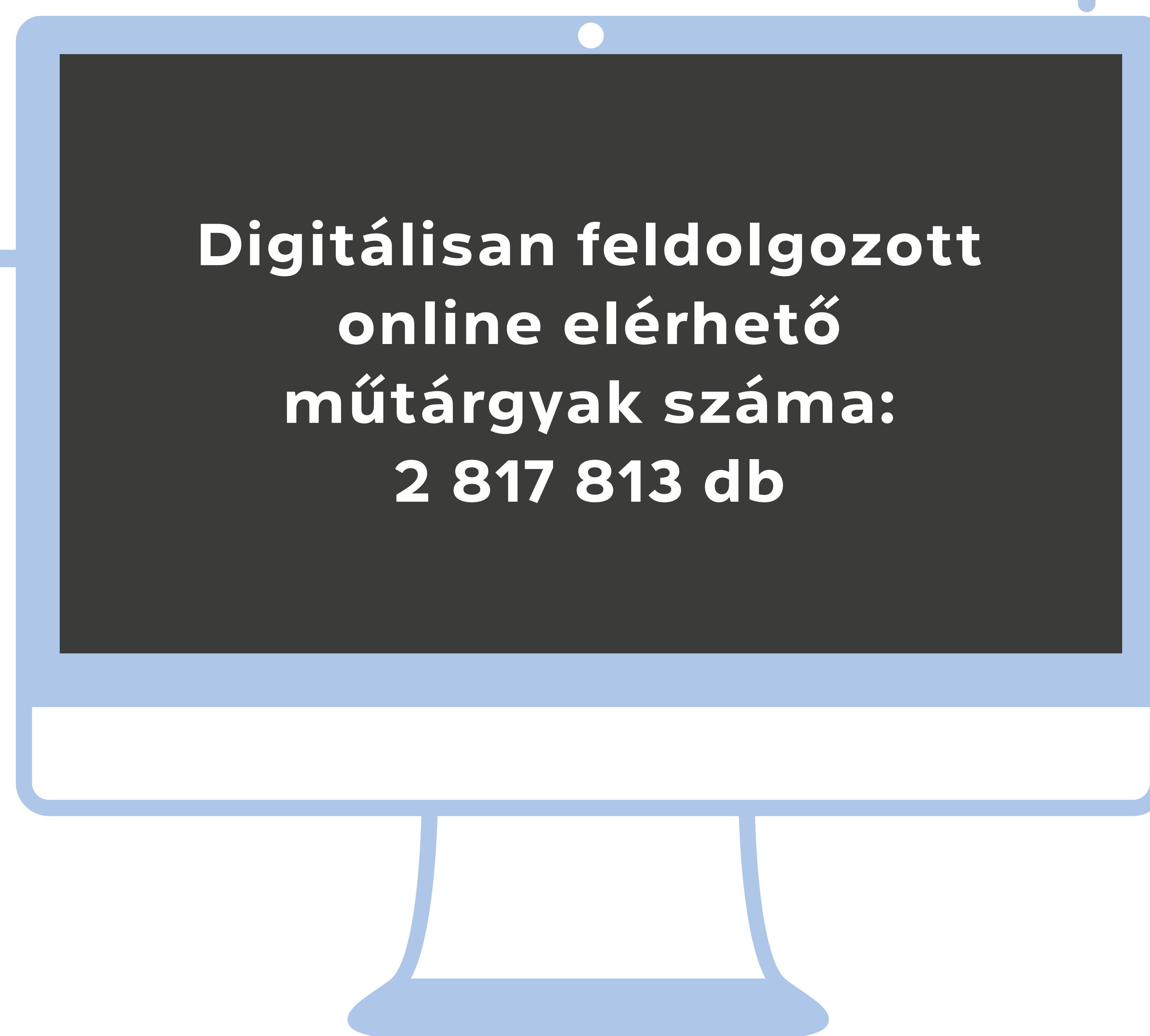
Elektronikus jegyértékesítő rendszerrel rendelkező intézmények száma: **86 db**

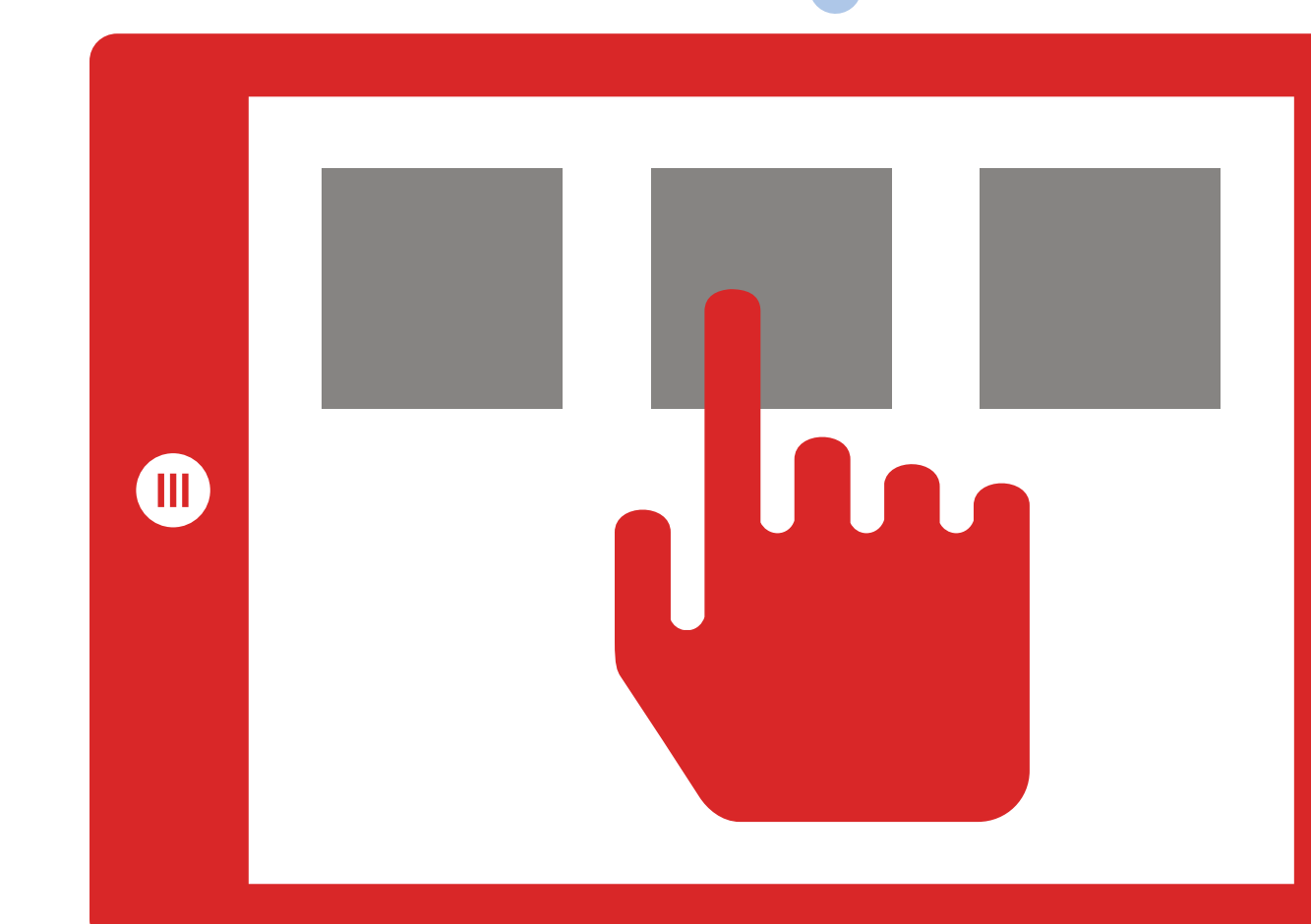
Mobiltelefonra optimalizált honlapok száma: **151 db**

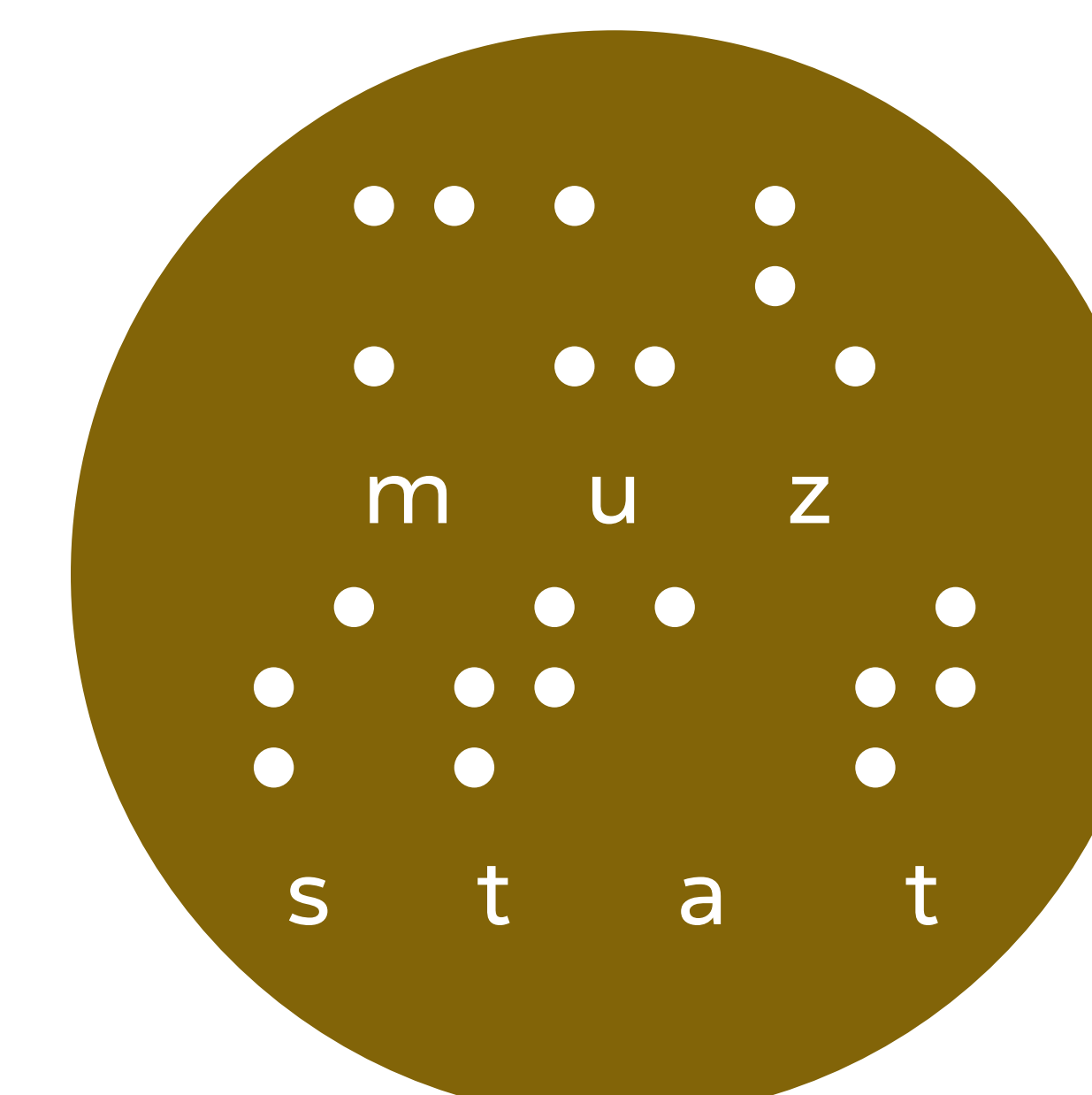
Virtuális kiállítások száma: **140 db**

Saját mobil alkalmazással rendelkező intézmények száma: **18 db**

Akadálymentes honlapok száma: **66 db**

Tudományos munka a múzeumokban

A tudományos munkakörökben dolgozó munkatársak által végzett kutatások, előadások és oktatások tartása szintén fontos részét képezik a múzeumi munkának.

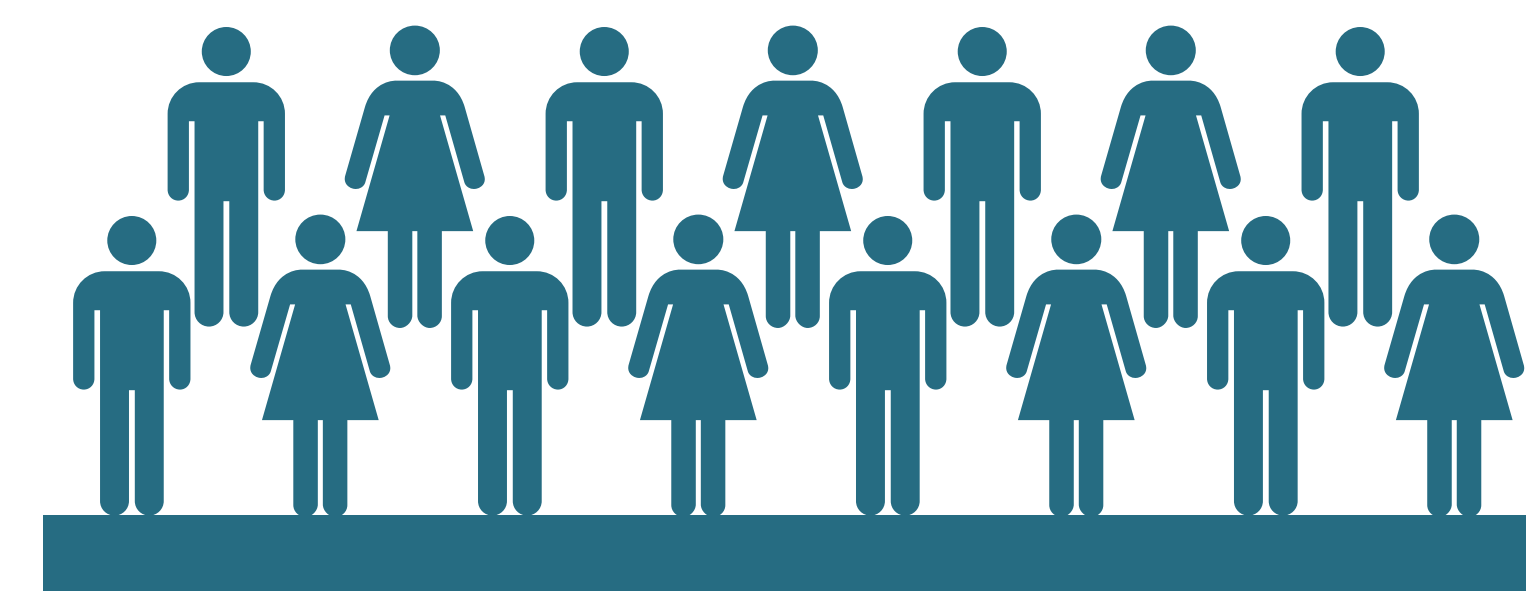
A kutatások jó alkalmat teremtenek a hazai és a nemzetközi intézmények együttműködésére is.

A kapott eredmények tudományos konferenciákon és előadásokon kerülnek bemutatásra.

Tudományos konferenciák száma:
464 db

Tudományos konferenciák résztvevőinek a száma:
31 465 fő

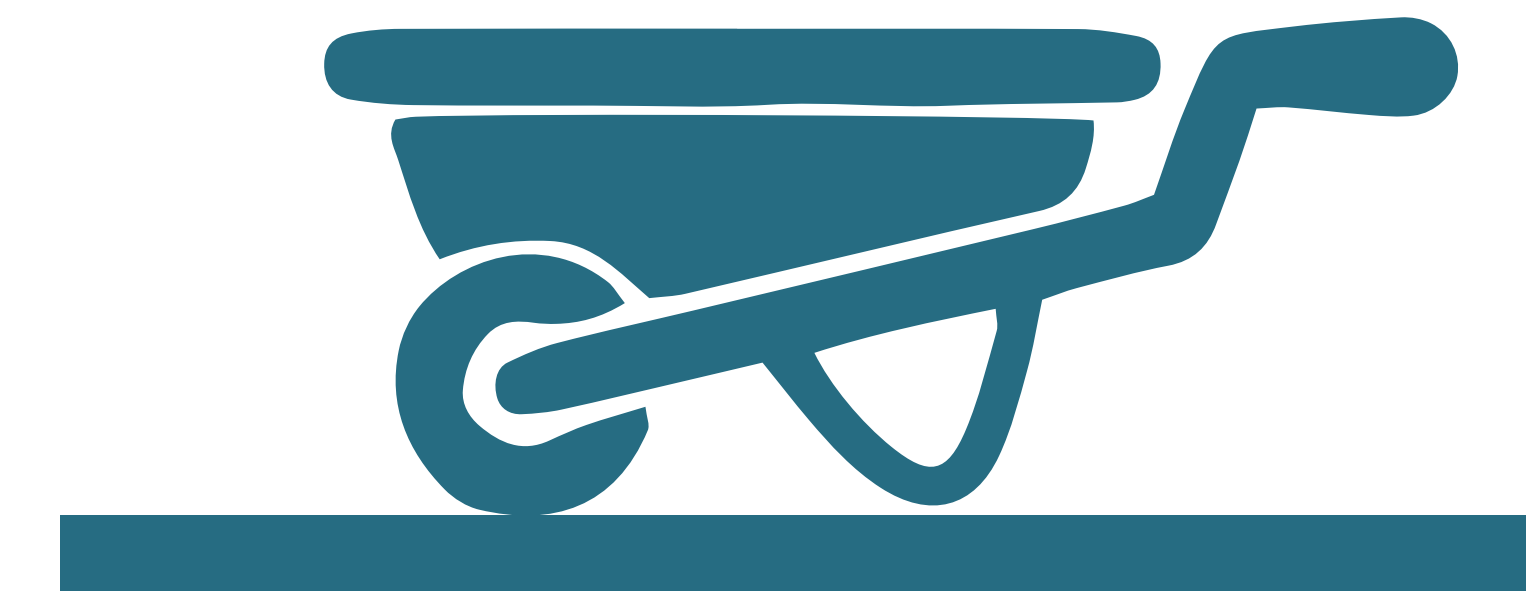
Munkatársak hazai és nemzetközi konferencianapjainak száma:
4644 nap

Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma:
489 fő

Külső kutatók száma a tárgyévben:
9318 fő

Munkatársak által terepen töltött gyűjtőnapok száma:
17 544 nap

Munkatársak által tartott előadások száma:
4690 db

Publikációk, kiadványok

A múzeumok kétféle publikációt, kiadványt adnak ki.

Az egyik az intézményben dolgozó kutatók tanulmányai, publikációi.

A másik a nagyközönségnek szánt kiadványok, amelyek a látogatást tudják előkészíteni, segíteni, illetve ezek által lehetséges betekinteni a múzeumokban folyó munkákba.

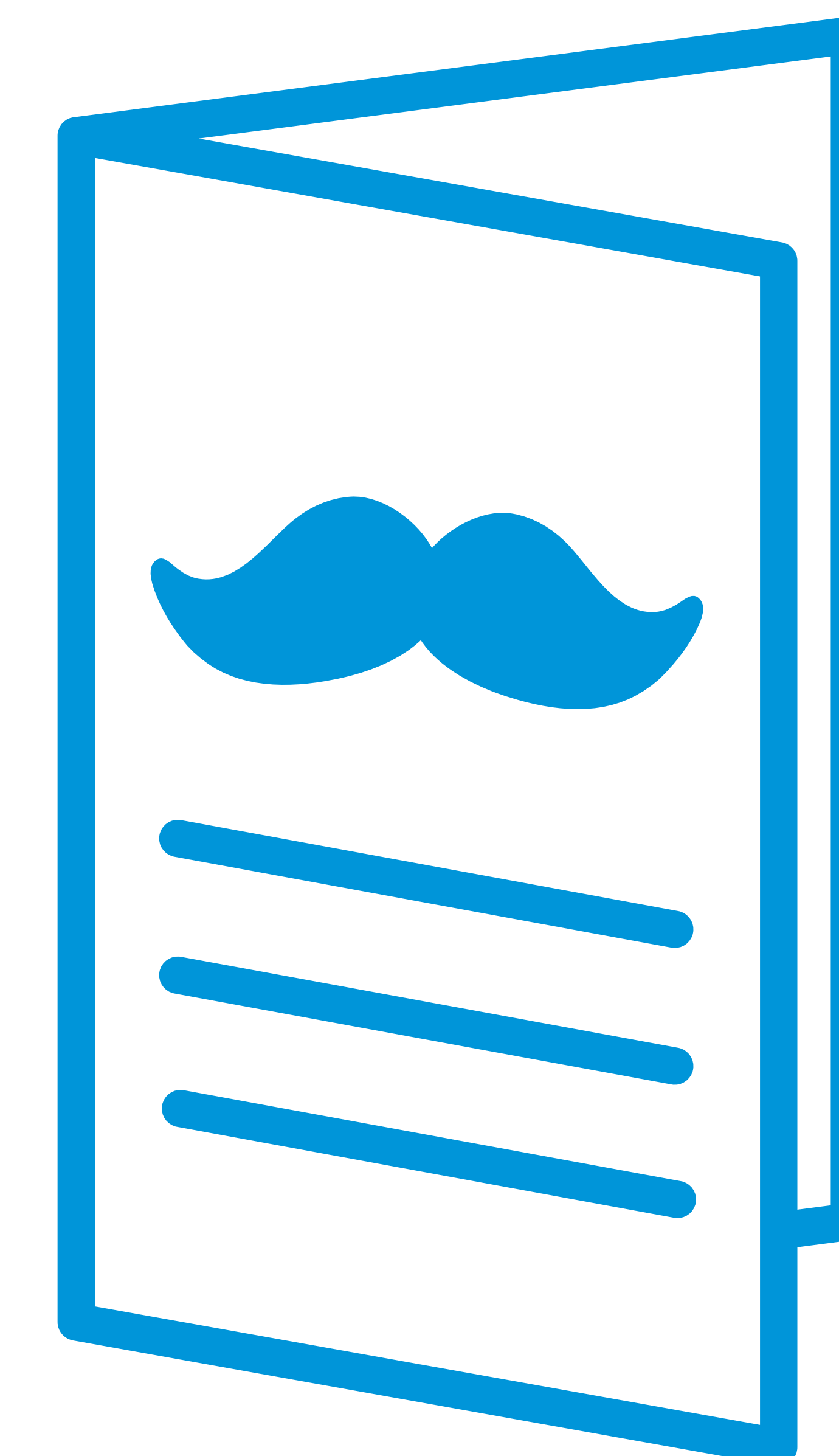
A muzeális intézményben dolgozó kutatók tanulmányai:
4010 db

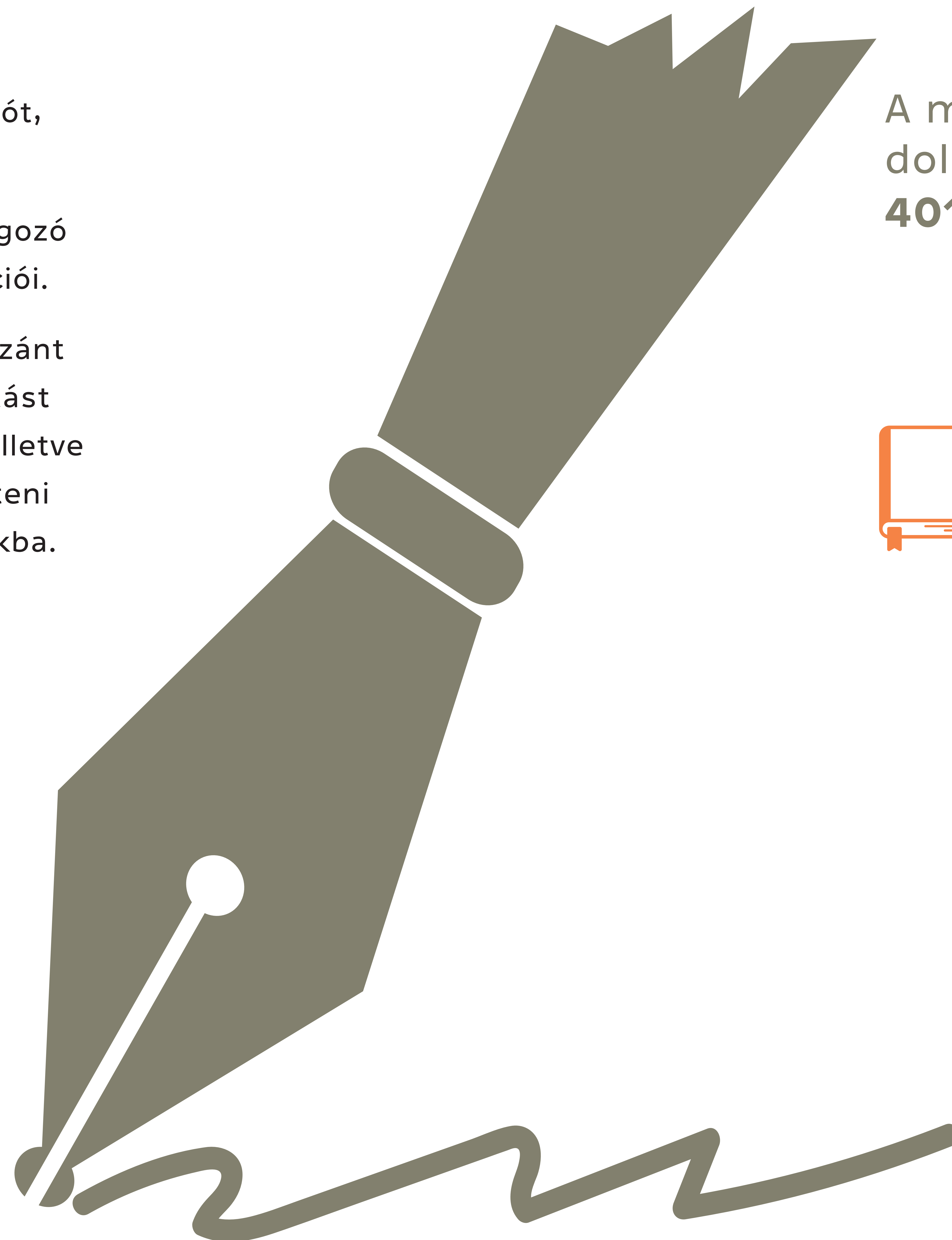
Évkönyvek, könyvek, időszaki kiadványok, periodikák, önálló kötetek száma:
364 db

Kiállítási vezető, katalógusok száma:
193 db

Marketing kiadványok száma:
1576 db

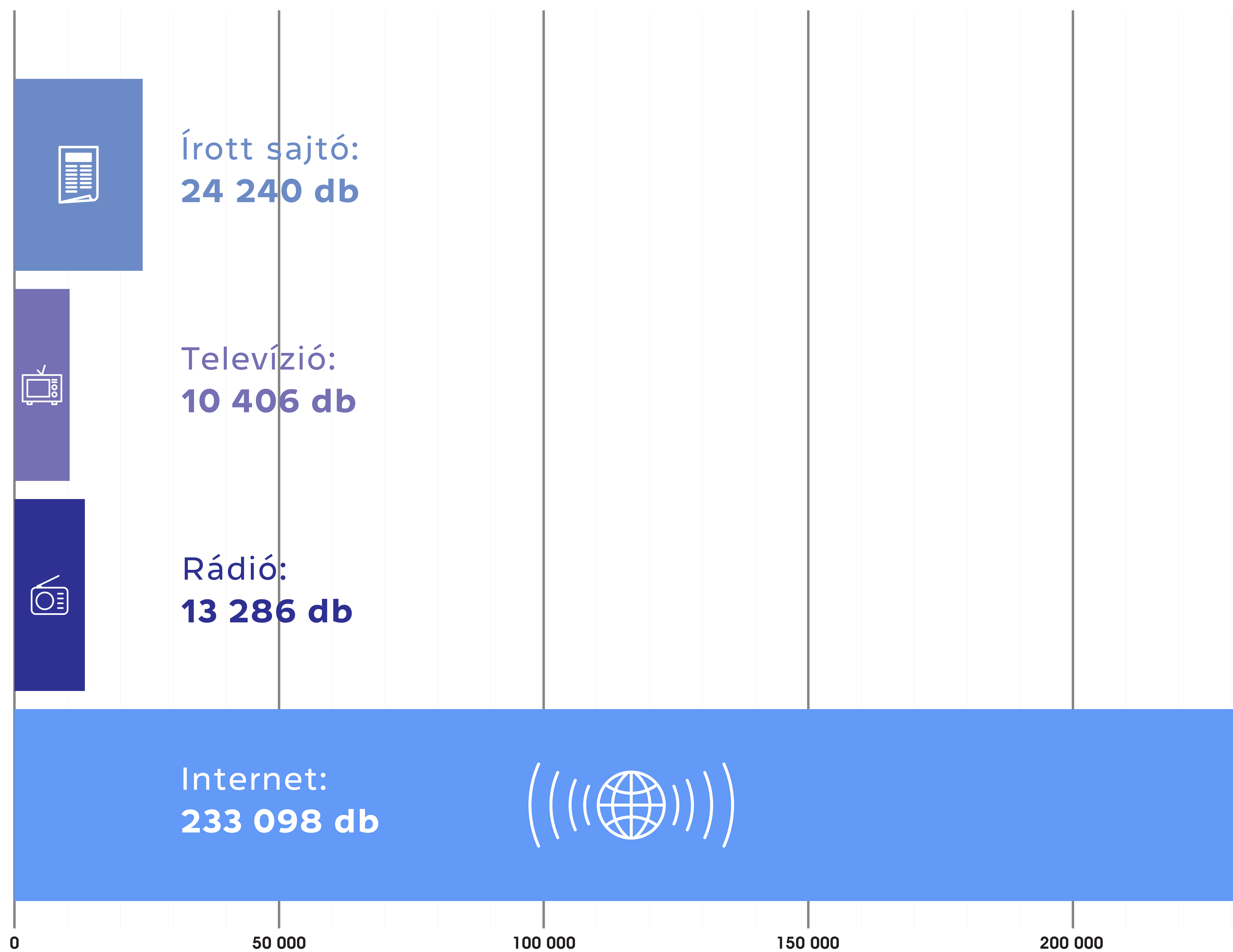

Múzeumi kommunikáció

Ahhoz, hogy a külvilág is értesülhessen a múzeumokban folyó munkáról, a gyűjteményezési, kutatási eredményekről és a bemutatási módokról, elengedhetetlen a hatékony kommunikáció.

Ennek részét képezik az írott sajtó, a televízió, a rádió és az internet megjelenések is.

2019-ben a helyi megjelenések száma (29 301 db) több mint másfélszer annyi volt, mint az országosaké (18 631 db), viszont az igazán dominánsnak az internetes jelenlét volt mondható.

Megjelenések száma 2019-ben

Kiállítások

A muzeális intézmények leggyakrabban kiállítások formájában mutatják be gyűjteményük egy-egy részét.

Megkülönböztetünk állandó és időszakos kiállításokat, melyeket az intézmények saját épületben vagy külső helyszínen (Magyarországon vagy külföldön) rendeznek meg.

A kiállítások megértését és élvezetesebbé tételét változatos eszközök (pl.: többnyelvű feliratok, audio guide, katalógus, vezető, gyerekfoglalkoztató füzet) segítik.

Magyarországi kiállítások száma 2019-ben:
3969 db

Állandó kiállítások:
1913 db

Időszakos kiállítások:
2056 db

Külföldön működtetett kiállítások száma:
106 db

 Állandó kiállítások:
17 db

Időszakos kiállítások:
89 db

Állandó és időszakos kiállítások száma 2019-ben

Kik a látogatók?

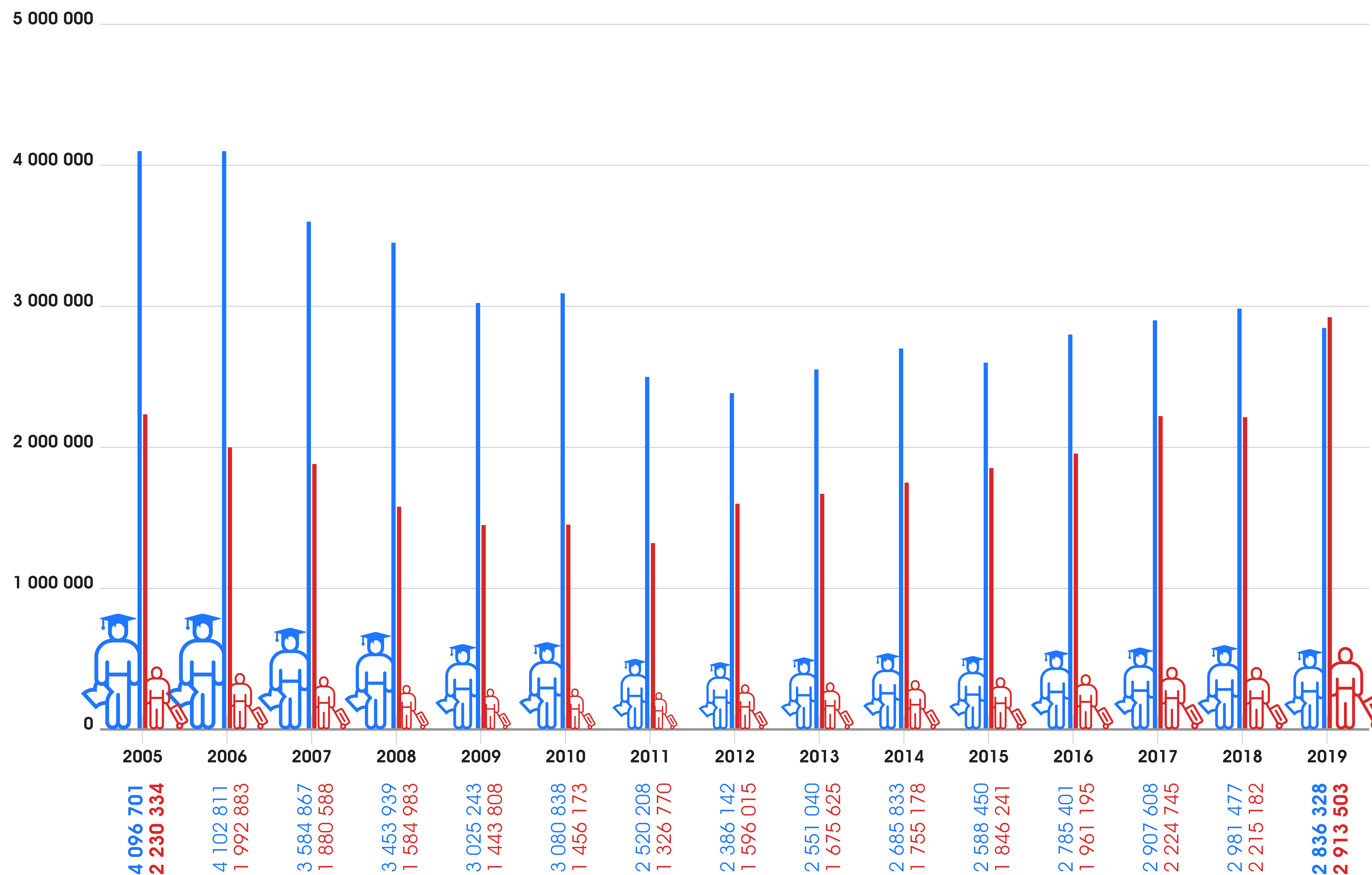
Az elmúlt évek legnagyobb látogatószámát hozta a 2019-es év.

A külföldi látogatók száma jelentősen megnőtt, ami azt az érdekességet eredményezte, hogy az ő számuk meghaladta a diák látogatókét.

A legnagyobb arányban ingyenes jegyet váltottak a látogatók.

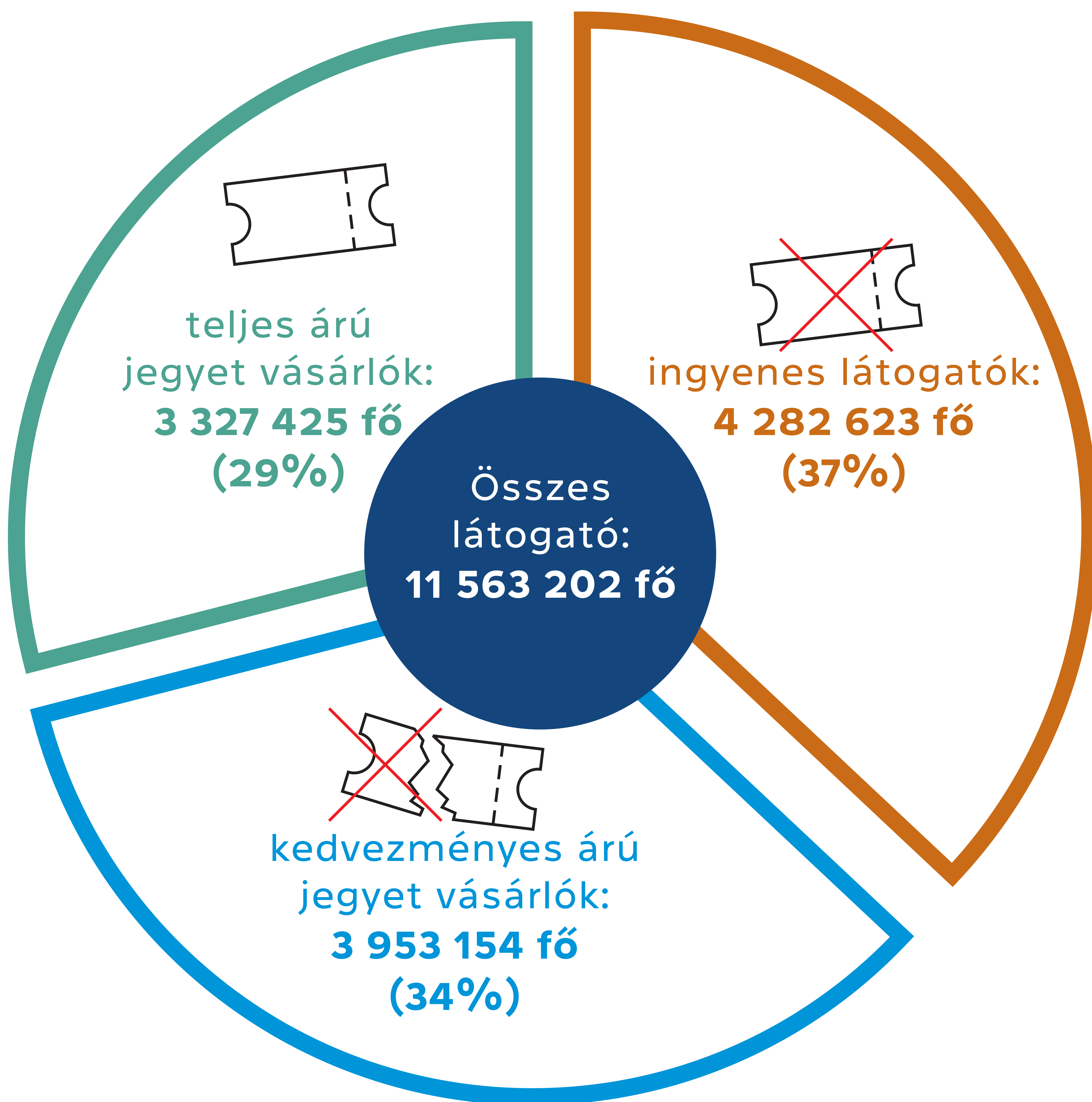
● diák látogatók

● külföldi látogatók becsült száma

Diák és külföldi látogatók arányának változása 2005 és 2019 között

Kik a látogatók?

1. Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár

550 000 fő

2. Szépművészeti Múzeum

508 628 fő

3. Budavári Mátyás-templomEgyházművészeti Gyűjteménye

499 900 fő

4. Dobó István Vármúzeum

403 336 fő

5. Magyar Nemzeti Galéria

400 122 fő

6. Terror Háza Múzeum

361 973 fő

7. Magyar Nemzeti Múzeum

351 915 fő

8. Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár

344 477 fő

9. Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark

280 448 fő

10. Gödöllői Királyi Kastély

242 463 fő

Múzeumok és az oktatás

A múzeumpedagógiai foglalkozásoknak és a közös projekteknek, rendezvényeknek a segítségével a múzeumok és az oktatási intézmények kapcsolata folyamatosan erősödik.

A muzeális intézmények az óvodás korosztálytól egészen a felsőoktatásban tanuló hallgatókig mindenkit igyekeznek megszólítani és a gyűjteményi anyag segítségével tanulási lehetőséget biztosítani számukra.

Emellett még a múzeumok munkatársai (370 fő) a felsőfokú intézményekben oktatótevékenységet is végeznek.

Múzeumpedagógiai foglalkozások 2019-ben:
34 292 db

Múzeumpedagógiai foglalkozásokon résztvevők:
741 334 fő

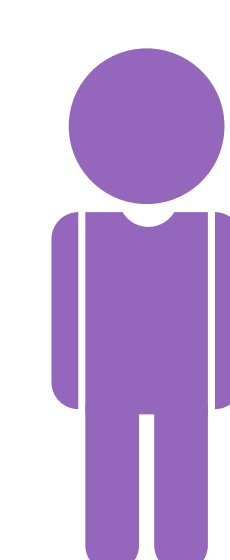
Ebből:

Óvodásoknak szóló rendezvények:
5394 db

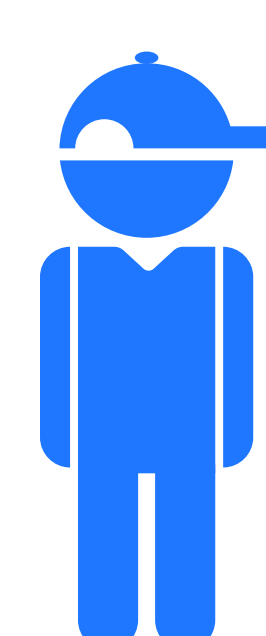
Óvodás résztvevők:
97 703 fő

Általános iskolásoknak szóló rendezvények:
22 461 db

Általános iskolás résztvevők:
496 052 fő

Középiskolásoknak szóló rendezvények:
5309 db

Középiskolás résztvevők:
121 743 fő

Felsőoktatási intézmények hallgatóinak szóló rendezvények: **1128 db**

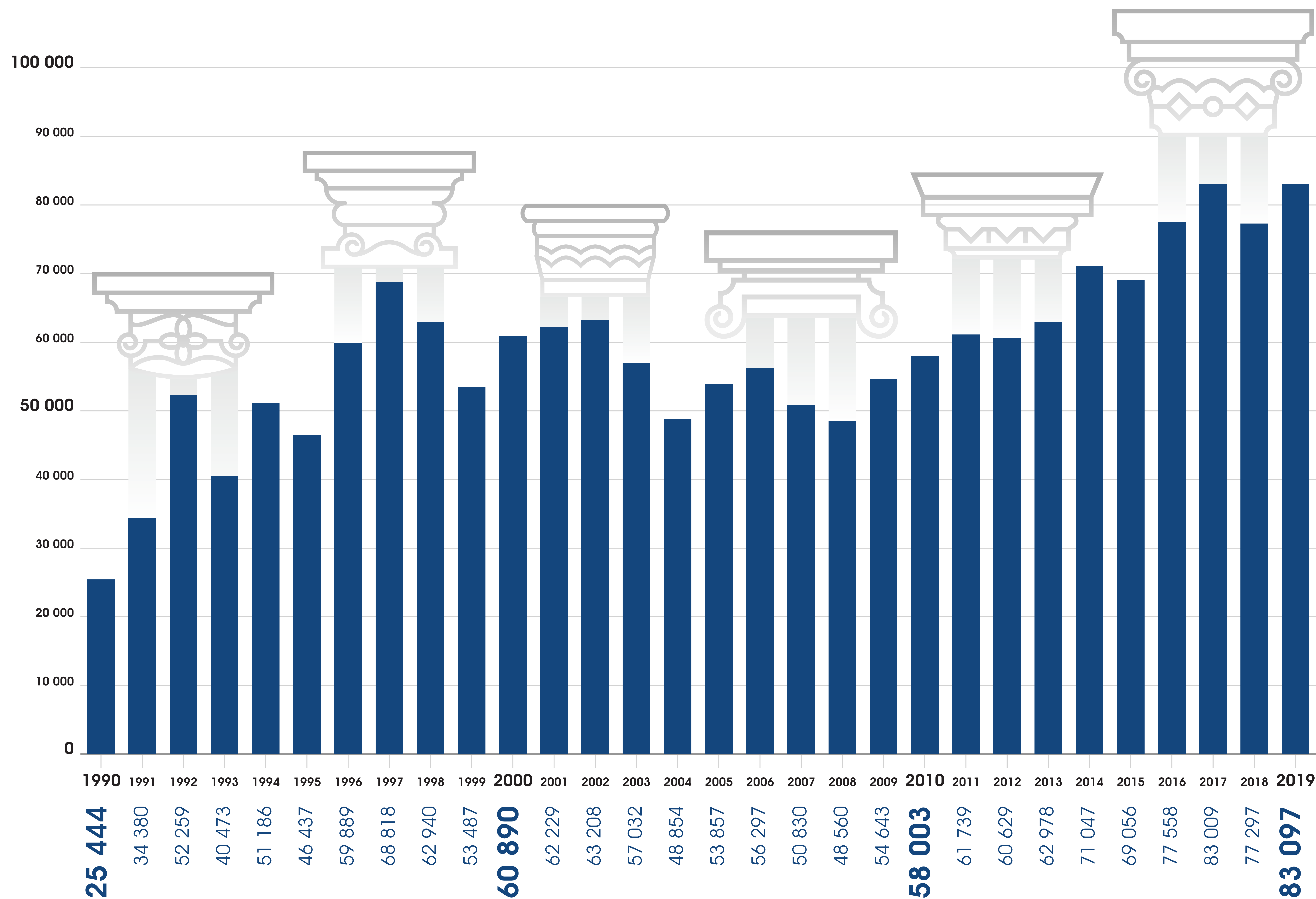
Felsőoktatási résztvevők:
25 836 fő

Múzeumok és a szabadidő

A múzeumok nem csak oktatnak, de szórakoztatnak is, és így a látogatóknak többféle szabadidős programot biztosítanak.

A rendezvények és programok sorában megtalálhatóak többek között a tárlatvezetések, a diáktáborok, pályázatok és vetélkedők, a múzeumi baráti körök és a civil szféra eseményei.

A tárlatvezetések száma 30 év alatt több, mint a háromszorosára emelkedett.

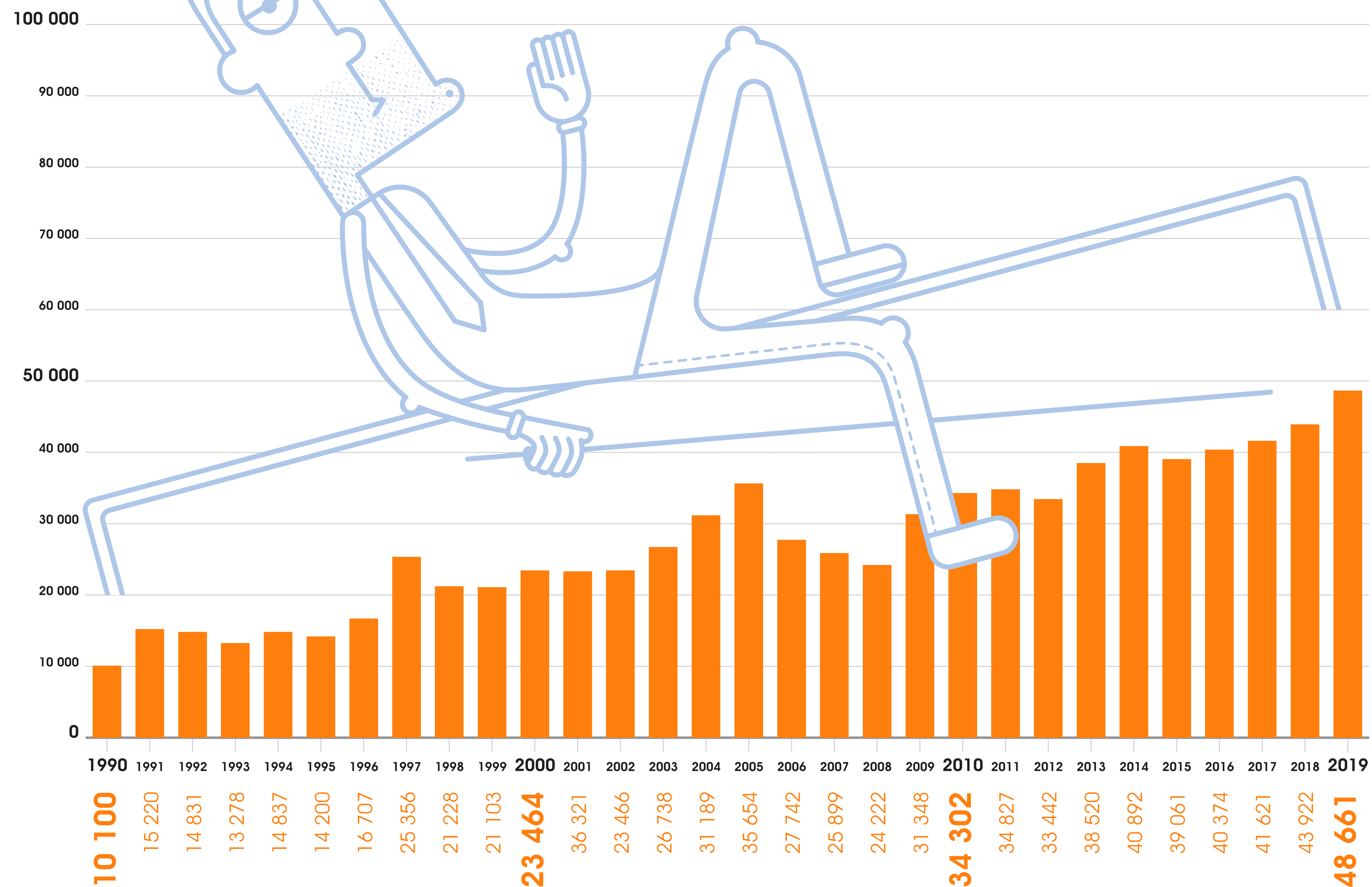

Tárlatvezetések száma 1990-2019

Múzeumok és a szabadidő

A múzeumi rendezvények és tárlatvezetések száma folyamatosan nő, a közönségkapcsolatok egyre meghatározóbb szerepet játszanak a múzeumi munkában.

Programok nélkül ma már szinte elképzelhetetlen a múzeumi működés. Ezt az is mutatja, hogy **a múzeumi rendezvények száma 1990-ről 2019-re majdnem megötszöröződött.**

Impresszum

A Magyar Nemzeti Múzeum főosztálya, az **Országos Muzeológiai Módszertani és Információs Központ (MNM OMMIK)** 2011 óta lát el országos módszertani feladatokat. A hazai múzeumok működését és a munkatársak szakmai fejlődését egységes módszertannal, naprakész tudást közvetítő képzésekkel, a múzeumi ágazat aggregációs portáljával, statisztikai adatbázissal, trendeket és innovatív projekteket, technikai újításokat bemutató éves nemzetközi konferenciával támogatja.

Az MNM OMMIK célja, hogy kurzusain, platformjain és rendezvényein keresztül felkészítse a magyar múzeumok munkatársait a modern, társadalmilag releváns múzeumokkal szemben támasztott kihívásokra, beemelje a szakmai diskurzusba a nemzetközi és hazai muzeológia kurrens témáit, és elméleti, gyakorlati tudással, szakmai hálózattal, valamint szakértői konzultációval segítse a hazai múzeumokat.

 MuzeumStat

Museum@Digit

Múzeumi Spektrum

Museum@Learning

MuseuMap

 Inkluzív
Múzeum

Magyar Nemzeti Múzeum – Országos Muzeológiai Módszertani és Információs Központ
1053 Budapest, Magyar u. 40. | Telefon: +36 1 327 7700 | E-mail: ommik@mnmm.hu

Kiadó: Magyar Nemzeti Múzeum, 2022